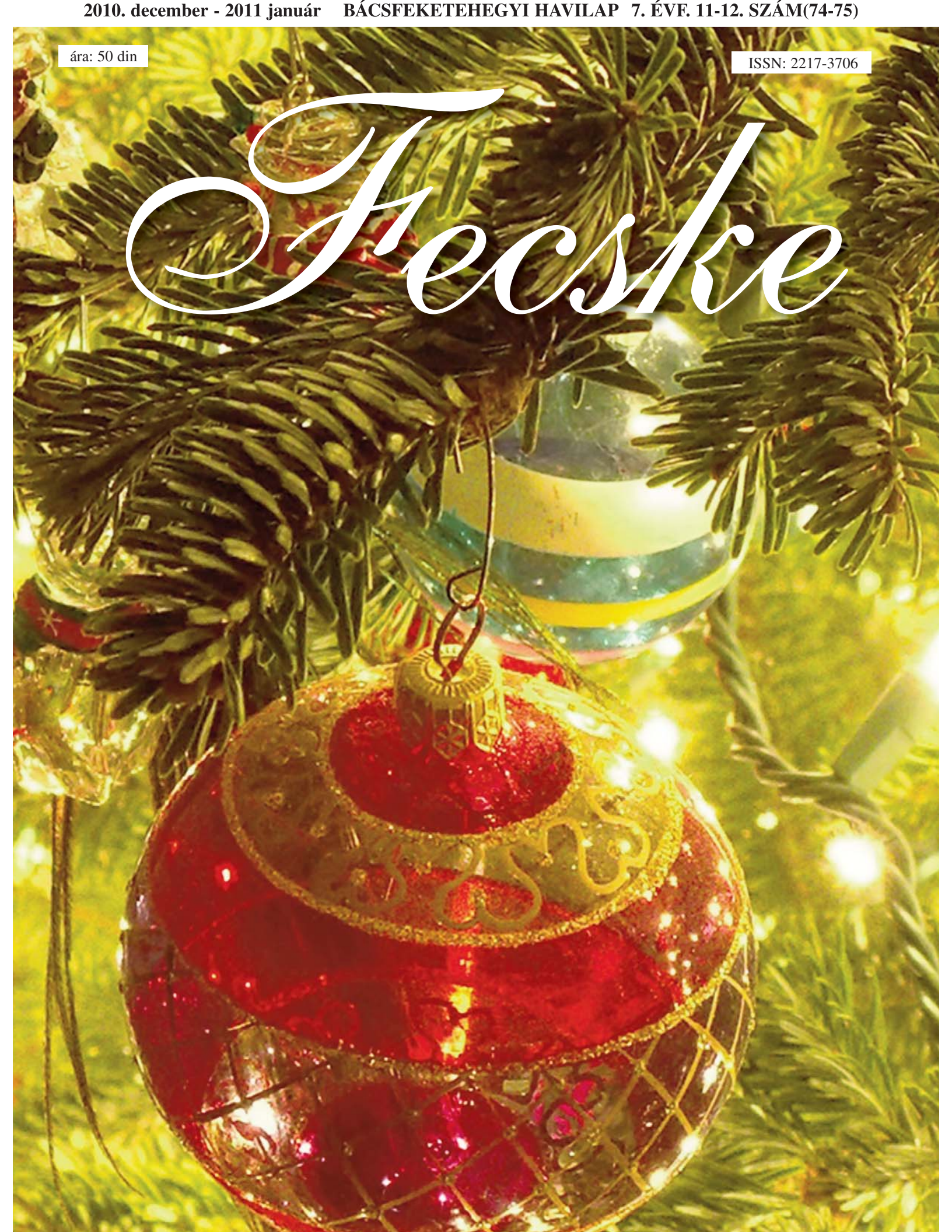

ára: 50 din

ISSN: 2217-3706

Fecske

ADVENTI VÁRAKOZÁS

„Lelkünk az Urat várja, segítségünk és paizsunk ő.”

Zsolt 33, 20

Isten kegyelméből ebben az évben is elérkeztünk az egyházi esztendő ünnepes félvéig, amely advent első vasárnapjától szentháromság vasárnapjáig tart. A hívő keresztyén ember életében ezt az időszakot elsősorban a lelki elcsendesedés, a várakozás jellemzi. A kérdés ilyenkor az, hogy mit várunk, kit várunk, vagy hogyan várunk? Mostani írásunkban ezekre a kérdésekre keressük a választ.

Az adventi várakozás megosztja az embereket. Mivel mi emberek sok mindenben különbözünk egymástól, így az adventi várakozásunk sem egyforma. Az adventi várakozás tekintetében általában négyféle várakozást különböztetünk meg.

- Az első csoportba azokat soroljuk, akik még egyáltalán nem várnak senkit és semmit. Úgy is jellemzhetnénk őket, hogy hozzájuk még nem jutott el az evangélium. Számbelileg pontos adatot nem tudhatunk, de annyi bizonyos, hogy ez a legtömegesebb csoport. Többek szerint úgy tűnik, mintha most a huszonegyedik század elején ún. új pogánysággal találná magát szemben a keresztyén ember. Úgy érezzük, mintha egyre gazdagabb lenne a kínálat az ember számára mindabból, ami elvonja figyelmét, gondolatait és nyílt érdeklődését az eljövendő dolgokról, a kiteljesedő jövőről. Mintha egyre kevesebbet érdekelne, hogy mit akar Isten, hogy milyen tervei vannak velünk és milyen ígéreteinek a beteljesedését várjuk. Ha hallottak is valamit a visszatérő Urról, még nem hisznek benne, még nem hisznek neki. Nem reménytelen ezeknek az embereknek a helyzete, mert bármikor meggyőződhetnek arról, hogy az élet Ura értük is, helyettük is feláldozta magát, hogy nekik örök életük legyen. Akik most még nem várnak azokból folyamatosan adventi várakozó, a feltámadott Úrhoz hűséges tanítványok lehetnek.

- A második csoportba azok tartoznak, akik már nem várnak. A mindenben és mindekiben csalódottak, a mindenből kiábrándultak tartoznak

ide. Manapság az elkeseredettek sokasága óriási. Olyanok akiknek voltak álmaik, terveik saját életükre, a szűkebb környezetükre gondolva, vagy bármi másra és azok nem váltak valóra. Őket már gyakorlatilag semmi nem tudja átformálni, semmi nem tudja érdekelni, nihilista lelkületű embereké váltak. Sokszor cinikusan vélekednek az Istenről és az őt követőkről is. Az egészben az a szomorú, hogy rengeteg közöttük a fiatal. A mai egyház feladata az, hogy minden taszító jellemvonásuk ellenére sem szabad róluk lemondani. Nem ítéltetjük el őket, mint menthetetleneket, hanem Istenre kell bízunk őket, mert ami az embereknek lehetetlen, az lehetséges az Istennél.

- A harmadik csoportba tartoznak, akik rosszul várnak. Ők már várnak valakire vagy valamire, de váradalmaik nincsennek összahagban a Biblia tanításával. Várnak a sikerre, a jó szerencsére. Egyesek közülük nagyon is vallásos színezetű várakozások, de nem azt az Urat várják, akiről a Szentírás beszél. A saját maguk képére és hasonlatosságára formált „urat” várják. Jellemző rájuk, hogy elítélik azokat, akik nem úgy várnak, nem úgy hisznek, mint ők. Sajnos, hogy manapság nagyon növekszik a rosszul várók tábora.

Mennyire meggyőzően kínálják saját árújukat a különféle szekták. Ezért figyelmezteti és óvja Jézus a tanítványait: „...Meglássátok, hogy valaki el ne hitessen titeket, mert sokan jönnek majd az én nevemben, akik ezt mondják: Én vagyok a Krisztus; és sokakat elhíthetnek.” (Mt 24, 4-5) Róluk sem szabad lemondani, imádkoznunk kell értük.

- A negyedik csoportba azok tartoznak, akik jól várnak. Életükben Isten ígéjének magva jó talajba hullott. Ők azok, akik nem csak hallgatják Isten üzenetét, hanem meg is hallják és engedelmeskednek neki. Ők azok, akik Isten iránti rendíthetetlen bizalommal tudják, hogy kit várnak. Ők azok, akiknek egész életük állandó felkészülés, mert bármikor érkezék meg a mindenható Úr, nem éri váratlanul és felkészületlenül őket. Az adventben élő emberek nem csupán ünnepi hangulatot várnak, hanem Isten ígéreteinek a beteljesedését. Az adventi várakozásuk nem szorítkozik a karácsonyt megelőző hetekre, hanem betölti és meghatározza egész életüket.

Jó lenne, ha most az adventi várakozás idején, karácsonyra készülve, mindannyian egy szívvel és egy szájjal el tudnánk mondani a zsoltáros kijelentését: „Lelkünk az Urat várja”. Egyértelműen nem valami hatalmas és csodálatos eseményre várunk, hanem a mi dicsőséges és hatalmas Urunkra, minden erő és hatalom forrására, a királyok Királyára, az uraknak Urára. Arra várunk, akinek mindent köszönhetünk, életünket, megváltásunkat, örök életünket. Várjuk a vele való találkozást, várjuk hitünk beteljesedését, a színről színre látás valóságát.

Ezekkel a gondolatokkal kívánok olvasóinknak és közösségünk minden tagjának csendes adventi várakozást, békés, kegyelemben gazdag karácsonyi ünnepeket és boldog új évet!

Orosz Attila
ref. lelkipásztor

V I S S Z A P I L L A N T Ó

AZ IZIDA HÍREI

Egyre többen jelentkeznek az „Izida” keretein belül működő napközibe a környező településekről is. Az épületünk felújítása után, ami folyamatosan, a pénzügyi helyzettől függően valósult meg, ma már alkalmas az önálló, illetve a csoportos tevékenységekre egyaránt. A termek hangulatosak, dekorációjuk esztétikus, a tanulók munkái sokféle tevékenység eredményeit mutatják be. A berendezés lehetőséget biztosít arra is, hogy a mozgást, a játékot, az egyéni vagy csoportos feladatoknál a tanulók bátran elhagyják helyüket, és ki is használják a termek minden szögletét. Novemberben sokat dolgoztunk a műhelyekben, vagyis olyan műhelymunkát folytattunk, melynek során a tagjainknak alkalmuk volt előzetes tudásukat új helyzetekben próbára tenni, képességeiket, érdeklődésüknek megfelelően nagyon sok kézműves tárgyat készíteni. Játékosan végezték a tevékenységet, egyedül vagy társsal, a

másik mellett vagy egymással, de aktívan, hasznosan töltötték el az időt. Ez is volt a célja minden önkéntesünknek, munkatársunknak az Izidában. A tárgyakat kiállításokon majd meg is mutatjuk környezetünkben.

Kedves olvasók, tudják-e milyen nap volt december 3-án? Megmondom, 1992 óta a *Fogyatékos Emberek Nemzetközi Napjává* lett kinevezve. Az ENSZ által életre hívott világnap célja, hogy felhívja a figyelmet a betegség, baleset vagy katasztrófa következtében fogyatékosá válók problémáira. A

gyatékossággal élő emberek között a lakosság mintegy harmadát érinti. Úgy gondolom közvetlenül vagy közvetve szinte mindegyikünk érintve van ez ügyben, hiszen a családban, vagy baráti körünkben születnek oxigénhiányos, vagy egyéb agykárosodást szenvedett gyerekek, ismerünk autistákat, gyengén látókat, süket-némákat, vakokat és mozgáskorlátozott embereket, akik vagy születésüknél fogva sérültek, vagy később valamilyen betegség áldozatai lettek, esetleg balesetet szenvedtek életük során. Sokunkban megfogalmazódott már a kérdés, vajon hogyan tudnánk könnyebbé tenni az életüket, segíteni nekik az akadálymentes élethez, a beilleszkedéshez? Mennyire vagyunk felelősek az Ő sorsukért egyénileg, illetve a társadalom felelőssége mennyire terjed ki ez irányban? Társulatunk is igyekszik minél többet tenni eme embercsoport érdekében és nagy örömmel kijelenthetem, hogy sokat el is értünk a fogyatékkal élő emberek elfogadásáért, programjainkban oktatás, nevelés folyik, amely által tagjaink önállóbbak, nyitottabbak lettek. A világnap alkalmából fogadást rendeztünk és alkalmi műsorral kedveskedtünk vendégeinknek. A gyerekek és a fiatalok nagy szeretettel fogadták **Pál Károlyt**, a kishegyesi Képviselő-testület elnökét, **Sípos**

Etelkát, a kishegyesi Vöröskereszt községi szervezetének titkárát, **Bojtos Bélát**, a feketicsi Nikola Gyurkovics Általános Iskola igaz-

gatóját, **Nagy Mélykúti Kiskovács Ildikót**, a topolyai és kishegyesi szociális központ képviselőjét, **Radulovics Gordanát**, a pol-

gármester asszisztensét és **Aleksandra Zlatković**-ot és **Vladimir Kuljača** urat Szeghegyről az idősek otthonának képviselőit.

A Jeles napok közé tartozik Társulatunkban a *Mikulás fogadása* is december 5-én. Dalokkal, versekkel

kedveskedtünk a Mikulásnak, majd minden résztvevő kis ajándékot kapott. A jó hangulatról *Benedek Károly* bűvész gondoskodott, aki a mutatványaival elvarázsolta a gyerekeket. Volt a műsorban galamb, nyúl, sok kártya, ami egy igazi bűvésznél szokott lenni. Még a Mikulás is végignézte a műsort, amelyben tagjaink is részt vettek.

A *Gazdakör* disznótoros kóstolóval lepte meg társulatunkat. A gyerekek nagy öröme a csomagban volt finom májleves, disznótoros káposzta, kolbász, hurka, pecsenye még hájas kifli is. Köszönjük a Gazdakörnek! Ebben a nehéz gaz-

dasági helyzetben hozzájutatta tagjainkat egy ingyen konyha működéséhez, persze csak egy ideig így karácsony előtt, amit mi önerőből nem bírtunk volna biztosítani. Még egyszer köszönjük.

*Minden kedves olvasónak kívánunk
KELLEMES KARÁCSONYI
ÜNNEPEKET ÉS BOLDOG ÚJ
ÉVET!*

az Izida Tagjai.

A KATICABOGÁR HÍREI

Ilyenkor karácsony tájékán mindenki érzékenyebb, adakozóbb, és még a szeretetét is ki tudja mutatni.

Véleményem szerint egész évben egy tökéletes harmóniát kellene mutatnunk, hogy a karácsony ne kényszer és vásárlás legyen, hanem a szeretet ünnepe. Egy nagycsalád, aki érti egymást még akkor is, ha nem szólal meg. Egy nagycsalád, aki igazán nem tudja, milyen az, ha bemegy az üzletbe és nem görcsöl azon hogy, ha megveszem a játékot, akkor lesz-e pénzem kenyérré. Egy nagycsalád, ahol egy láncszem elszakad, nem lehet összevarrni. De szép álmom. Itt van majdnem 100 nagycsalád, akik nap, mint nap megküzdnek a megélhetésükért. Feltehetik sokan a kérdést, minek szülte őket, én is szülhettem volna. Azért szült, mert az egészsége függött tőle, mert inkább a gyermekére, mint sem a gyógyszerre akarja pénzét elkölteni, amit az abortusz után kell szednie, meg azért is, mert az egészséges nemzetben van a jövő. Elmondhatjuk-e mi magunkról, hogy egészségesek vagyunk?

Minden nap hallom a méltatlankodókat, hogy ilyenek, meg olyanok a cigányok meg a sipik (ahogy mindenki a Koszovóról menekülteket nevez), mert nekik, hány gyerekük van? Mernék-e felvállalni a nagycsaládosokon kívül ezt az áldozatot, hogy nekik is több gyermekük legyen? Nem számít, hogy mi kerül az asztalra, a nagycsaládos megköszöni Istennek, hogy ételt-italt adott, ez mellett pedig, ahol két gyermek jóllakik, ott a harmadik sem éhez. A nagycsaládban nincs olyan nézeteltérés, amit nem tudnának megoldani, és az sem számít, hogy milyen cicoma van a ruhán, csak az,

hogy meleg legyen.

Egy nagycsaládban több a gond, de amennyivel több, annál könnyebb, mivel szeretetben összeülnek, megoldják őket, nem kérnek segítséget. Itt mindig történik valami, ezért még a legkisebb is talpraesetten megoldja a problémákat.

Az egyke pedig, ha valami baj éri, rohan haza, bújik az anyja szoknyája mögé, nem tud magáért kiállni.

A gyermekszereket nem abból áll, hogy a gyerekeknek megveszek mindent, amit csak megkíván, hanem inkább igazi belső szeretetben kell részesíteni, mint ahogy velünk is tették. Szüleim nagyon szerény körülmények között neveltek bennünket, de mindig volt idejük velünk játszani, akár malmozni, ember nemérgelődjöt játszani, vagy állatnővényezni. Önök mikor ültek le gyermekükkel játszani? Pedig az még pénzbe sem kerül, csak egy kis szeretetben eltöltött időbe, és nem a skatulya (TV), hanem a gyermeked mosolya fog rádöbbeneni, hogy mennyivel előnyösebb ez a kikapcsolódás.

Így, karácsony táján, a nagycsalád lehet, hogy nem tud ajándékot venni szeretteinek, de *mindent helyettesít a meghitt szeretetben gazdag családi fészek*, amit semmilyen pompa és fényűzés nem tud kárpótolni. Ők boldogok

úgy, ahogy vannak.

Olvasóink, ti boldogok vagytok a nagy ünnepvárás közepette?

Remélem igen, és ha még nagycsaládos is vagy, az még plusz egy csodálatos öröm.

A FECSKE olvasóinak, gyermekáldásban, szeretetben és egészségben gazdag boldog új esztendőt kíván: A Katicabogár apraja- nagyja.

P.E.

INGYENES APRÓHÍRDETÉS

Felhívjuk kedves olvasóink figyelmét, hogy ismét módjukban áll apróhirdetéseiket ingyenesen megjelentetni a Fecskében. Szóval, ha eladnának valamit, netán megvételre keresnek valamit, esetleg csak a figyelmet szeretnék felhívni valamire, a megfogalmazott szöveget az elérhetőségükkel feltüntetve dobják be a „Fecske” postaládájába a Helyi közösség udvarán (Testvériség utca 30.) Továbbra is várjuk írásaikat, receptjeiket a:

feketicsifecske@gmail.com címre

Aki nem rendelkezik Internet kapcsolattal az, az írását a fent említett postaládába dobhatja bele.

A HELYI KÖZÖSSÉG HÍREI

Mivel az időjárási feltételek kedvezőbbnek bizonyultak, mint az októberi hónapban, az általános kommunális feladatok mellett elkezdődtek az utcákban a lyukak, kráterek kijavításai, kibetonozásai. Eddigi munkálataink kb. 12 km útszakaszt foglaltak magukba, vagyis a következő utcák megrongálódott részeit: Vajdaság, Testvériség, Ady Endre, Kiss Ferenc, Szava Kovacsevity, Nikola Djurkovics, Vasút, Zmaj Jován, JNH, Július 13. Ezzel nem zárult le a lista, folyamatosan dolgozunk a többi utca utjainak is a helyreállításán.

November 17-én immár harmadszor szerveztük meg a bácstopolyai **Komgrád** közvállalattal együttműködve a kóbor ebek és macskák befogását. Az akció számos kóbor eb eltávolítását eredményezte falunkból, ezzel is növelve lakosságunk biztonságát, nyugalmát. Ezzel párhuzamosan a szeméttelp rendezése is sikeresen befejeződött, huzamosabb időre teret biztosítva az

elkövetkezőkben kikerülő hulladéknak.

Végezetül szeretnénk egy mindannyiunk számára örömteli hírt megosztani a feketesi FECSKE olvasóival, valamint a bácsfeketehegyi polgárokkal: A

Tartományi mezőgazdasági, vízügyi és erdészeti Titkárságon átadott pályázataink közül a határutak rendezésének terve **pozitív elbírálásban részesült**, aminek megvalósítása a kért eszközök biztosítása után fog beindulni.

Ezúttal kívánunk kellemes Karácsonyi ünnepeket és sikerekben gazdag, közös boldog Új évet.

A HK munkaközössége

KÖZSÉGNAP 2010

Ötvenegy éve ünnepli együtt Kishegyes, Szeghegy és Bácsfeketehegy november 26-át, községünk születésnapját.

Az ünnepség, a Községi Képviselőtestület díszülésével kezdődött **Pál Károly** elnök vezetésével, aki a jelenlevők között üdvözölhette Babity Jánost a Magyar Köztársaság Főkonzulátusának vezető konzulját, Dr. Tomislav Stantić-ot a Tartományi Önkormányzati és Községközi együttműködési Titkárság titkárát, községünk testvértelepüléseinek elöljáróit, meghívott önkormányzatok és történelmi egyházaink képviselőit, és minden jelenlevőt.

Elsőként **Babity János** vezető konzul szólt a vendégekhez és méltatta az elmúlt évek magyar-szerb kapcsó-

latát. Majd megjegyezte, hogy a konzulátus felkészülve várja a magyar állampolgársági kérvényeket a lakosságtól.

Dr. Tomislav Stantić titkár, a tartományi kormány nevében üdvözölte az egybegyűlteket és elégedettségét fejezte ki Kishegyes község szereplésével a titkárság által kiírt

pályázatokon. Megjegyezte, hogy községünk az egyetlen olyan község, akinek minden beadott pályázatát sikeresnek ítélte meg a titkárság.

Csóré Róbert polgármester, az elmúlt év gazdasági, infrastrukturális és kulturális változásairól szólt, melyhez egy képes beszámolót vetített az egybegyűlteknél.

Kiemelte községünk legnagyobb ideai infrastrukturális beruházását, azaz az utcák aszfaltozását, a Kishegyes-Mohol regionális út és a Kúla-Kishegyes csatorna kiépítésének tervét, illetve az első befektető megérkezését az ipari parkba.

fekete h.

MEZŐNÉZŐ

ÉV VÉGI SZÁMADÁS

A gazdasági krízist csak a mezőgazdaság tudja megmenteni, esetleg áthidalni. Akárhogy is akarják a politikusok szépíteni a dolgot, még mindig a paraszton csattan az ostor. Ha összehasonlítjuk a mi helyzetünket az USA-beli parasztokkal, ahol 5% a népesség, 10% GDP-t állít elő, amíg nálunk 60%-os agrárnépesség csak a GDP 40%-t termeli meg. Mivel tudjuk, hogy a mi termőföldjeink minőségesebbek, mint az USA-ban, így nem marad más következtetés, mint, hogy az állam az elsődleges elosztásnál károsítja meg a mezőgazdaságból élő polgárait.

A fentiek ellenére, óriási odafigyeléssel, szakértelemmel, munkával, de főleg szerencsével, mivel az időjárás is elég kedvező volt, a mi termelőink a 2010-es évvel elégedettek lehetnek - mondta **Orosz Kálmán**, mivel állandóan kértem, hogy a Fecske számára adjon egy rövid összefoglalót a mezőgazdaságról, falunk legfontosabb gazdasági tevékenységéről.

A kalászosok

A sok mostoha körülmény mellett, optimális időben elvetett, jó agrotechnikai ellátással, ami 150kg/hold műtrágya hozzáadását is magában érti, 28-32q/hold termést is betakarítottak, ahol a 20q/hold az a mennyiség, ami a null hasznot képviseli, de sajnos volt 15q/hold és attól kevesebb hozam is.

Az ipari növények

Az olajos növények jól termettek, a magas árak, a napraforgónál 38din/kg, és a szójánál a 30din/kg, meghozta a remélt hasznot, mivel a tavalyi nyomott, alacsony ár miatt az idén kevesen termelték az említett növényeket.

A cukorrépa az idén úgymond 70-80T/ha rekordtermést hozott, de az öt éve érvényes ár sok gazdának keserű hangulatot okozott, sokan meg is fogadták, hogy egyhamar nem termelnek répát.

A kukorica

Magas ára a környékbeli országokban való terméshiány eredménye, mivel az ár- és belvizek, valamint az orosz és ukrán tűzvészek megtizedelték a várt mennyiséget. Jól megmunkált földön, legalább 250kg/hold műtrágyával megtermelt a jól kiválasztott magból az 50q/hold szemes-

takarmány 14% nedvességre átszámítva 16din/kg.-ért, de ettől voltak jobb termések is. Sajnos a mostani időjárás, a nagy páratartalom nem jön jól a hosszúvegetációjú, begórézott fajtáknak, mivel megtámadta a penész, tehát a nem kérődzők, baromfi, sertés legnagyobb ellensége az aflatoxin.

Az idei jó esztendőt a Gazdakör egy évzáró társasvacsorával zárta le, ahol hagyományápoló disznótoros vacsorát szolgáltak fel, a savanyú levestől, a hájas kifliig, az élőzenét, pedig Zvonkó és kísérete szolgáltatta.

Az idő a már klasszikus disznóvágások kezdetét jelentette, és a hagyományörzés okán a tartományi Mezőgazdasági Titkárság ezt az akciót szerényen támogatta.

A Gazdakör mindenkinek boldog Újévet, és kellemes Ünnepeket kíván, bízva, hogy a jövő esztendő nem lesz időjárásilag mostohább, mint az elmúló.

Orosz Kálmán/Bíró Csaba

OLVASÓI ÍRÁS

MI LESZ VELETEK KISBIRKÓZÓK

Öt évvel ezelőtt újítottuk föl a birkózást Kishegyesen és alapítottuk, honosítottuk meg Bácsfeketehegyen. Az elmúlt öt évben a fiúk (16 éves korig) számtalan szép eredményt értek el, és ezzel hírnevet szereztek mindkét falunak a birkózósportban.

Nincs szándékom felsorolni a neveket és a nevek mellé odaírni az arany, ezüst és bronzérmeket, mivel a Fecske rendszeres olvasói erről értesültek. A legkiemelkedőbb eredményt mégis megemlítem. Ezt a bácsfeketehegyi **Fehér Alen** érte el, aki, mint országos bajnok és országos válogatott (korosztályában), részt vett tavaly júliusban Becskereken (Zrenjaninban) a Kadét Európa-bajnokságon (Cadet European 2009).

Az idén számomra két szomorú esemény történt, ami a birkózást illeti.

1.) Áprilisban egyik helybeli sportmunkásunk, reméljük átmenetileg, abbahagyta ténykedését a birkózással kapcsolatban.

2.) A németországi szponzorok, akik ez ideig a honoráriumot adták a szabadkai birkózóedzőnek bejelentették, hogy az adományukat csak ez év december 31.-ig tudják biztosítani.

Azon az összejövetelen, amelyen ez a bejelentés elhangzott nem voltam jelen, mivel nem hívtak meg.

A németországi szponzorok (volt birkózók) további terveit nem ismerem. Nehezen tudom elfogadni, hogy a kezdeményezők (ők indították meg a rendszert) akkor hagyják abba a támogatást, amikor ez a sport a mi községünkben virágzik.

Optimista embernek tartom magam, de ezúttal borúlátó vagyok. (60 éve ténykedem a nehézatlétkai sportban, az elején, mint versenyző, később, mint sportmunkás. Előtte könnyű-atlétkával foglalkoztam. Az elmondottakat nem azért írom, mert dicsekedni szeretnék sportmúltammal, hanem azért, hogy meggyőzzem az olvasókat, hogy a nehéz-atlétkában valóban évtizedes gyakorlatom és tapasztalatom van.) Sokéves tapasztalatomra alapozom

véleményemet, hogy amennyiben a jövőben, december után, nem **Sebők István** vezeti az edzéseket és a többi munkát a versenyzéssel kapcsolatban a birkózás nálunk, hanyatlásnak indul, sőt fennáll annak lehetősége, hogy megszűnik.

Őszinte szívemből kívánom, hogy előrelátásom ne valósuljon meg, mert én igaz híve vagyok a nehézatlétkának, és azon belül is a birkózásnak és a súlyemelésnek.

KORHECZ Gyula,
volt súlyemelő, később vizsgázott edző

A Fecske szerkesztősége rendszeresen beszámol kisbirkózóink munkájáról, ezért megkérdeztük **Pál Károly**, Kishegyes község Képviselő-testületének az elnökét, hogy mondja el véleményét az olvasói levéllel kapcsolatban.

A következő választ kaptuk:

Mint Kishegyes község Képviselő-testületének elnöke, a birkózósport községbeli újraindulása kezdetétől, figyelemmel kísérem ezt a sikertörténetnek is nevezhető munkát, és elért eredményt, ami sok ember, köztük **Korhecz Gyula** bácsfeketehegyi sportmunkás, önzetlen, és fáradhatatlan ténykedésének az eredménye. Sok ember közös akaratának, és jó szándékának köszönhetően, fiatal birkózóink olyan eredményt érnek el, úgy a hazai, mint a nemzetközi porondon, ami mesze viszi Kishegyes község jóhírére. Ez mindenekelőtt a sportoló gyerekek, és a szüleik, valamint mindazok együttes érdeme, akik lehetőséget teremtettek, és teremtenek a birkózósport

újraalakulásához, és fejlődéséhez községünkben.

Úgy gondolom, hogy Korhecz Gyula, birkózósportunk jövőjéért aggodó levelében kifejtett adatok alapján, mihamarabb megbeszélést kezdeményezek az érintettekkel a helyzet tisztázása érdekében. Mostani információim alapján, úgy értesültem, hogy birkózósportunk újjáalakulását kezdeményező helybeli, és németországi támogatóink *nem szándékoznak háttal fordítani*, hanem, a lehetőségeikhez képest, ezután is *támogatni fogják birkózóinkat*. Kishegyes község Önkormányzata, mint a birkózósportunk legnagyobb anyagi támogatója nevében, minden lehetséges megoldást segíték felkutatni azért, hogy megszűnjének a levélben említett kételyek. Remélem, hogy a Fecske következő számában már megnyugtató, és újabb sikerekről beszámoló híreket olvashatunk kisbirkózóink házatájáról.

szerk.

Egy felháborodott római katolikus ember

Minden vallás hívőjének felfogását, nézetét, állásfoglalását tiszteletben tartom.

1970-ben, Zoltán bátyámmal jelen voltam a szabadkai újonnan fölépített református templom felszentelési ünnepségén. (Mellékesen megjegyzem, hogy Póth Lajos lelkipásztor urat, személyesen ismertem, Póth Teó, Tamás testvéremnek osztálytársa volt, Póth Péter pedig, Takács András jó barátomnak – barátja.)

Szép, emlékezetes ünnepség volt! Napsütéses!

Ez év október 24-én, vasárnap tartották meg Szabadkán a templom fölavatásának 40 éves évfordulóját. Ezen az eseményen nem voltam ott. A rádió és televízió keresztül hallottam, láttam az ünnepségről a beszámolókat. Ez is egy szép rendezvény volt, de volt ennek egy igen nagy szépséghibája.

A rendezőség TUDTOMMAL nem hívta meg a Szerbiai Református Keresztyén Egyház püspökét, Dr. Csete Szemesi Istvánt, a bácsfeketehegyi lelkészeket, a bácsfeketehegyi presbitérium egyetlenegy tagját sem és nem utolsósorban a bácsfeketehegyi református híveket sem. Hogy e sajnálatos eset miért történt, arra a rendezőség adhatna magyarázatot. – Úgy érzem az én igazságérzetem van megsértve és ezért vagyok felháborodva. Cikkemet is ezért írom.

Az elmondottakon kívül még megemlítem, hogy a szabadkai ünnepségen a felköszöntésnél (a vendégeknek)

nem hallottam említeni a torontálvásárhelyi (debelyacsai) hívőket sem, noha ők a Szerbiai Református Keresztyén Egyház legnépesebb tagjai.

Római katolikus vagyok (a kalocsai Szent István Fiúnevelő Intézet Gimnáziumának tanulója voltam), de tagja vagyok a bácsfeketehegyi református gyülekezetnek, feleségem református és népes családkban is vannak református vallásúak (sógornőm édesapja Dr. Dobos István református lelkész volt).

Szívesen venném, ha a Fecske olvasói hozzászólnának írásomhoz.

Világszerte történtek természeti katasztrófák: földrengések, tűzvészek, árvizek – a közelmúltban Magyarországon a vörös iszap pusztított...

A Római Katolikus Egyház feje **XVI. Benedek Pápa**, ezen események után szentmiséket tart a szerencsétlenül járt emberekért, de **HIÁNYOLOM**, hogy a rendkívül gazdag Vatikán Állam, ezeket a szerencsétlenül járt embereket TUDTOMMAL anyagilag semmivel sem támogatja. Ennek okát ez ideig nem sikerült megtudnom.

Szívélyesen üdvözlöm a Fecske olvasóit.

KORHECZ Gyula

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Kishegyes község Képviselő-testülete a **2010. december 6-án** megtartott ülésén Határozatot hozott Kishegyes község Alapszabályának módosításáról, amellyel, a szerb és magyar nyelven kívül, Kishegyes községben, a montenegrói nyelv is hivatalos használatba kerül.

Kishegyes községben az utolsó népszámlálás adatai szerint a polgárok 20,84%-a vallja magát montenegróinak, és a szikicsi helyi közösség az egyetlen olyan

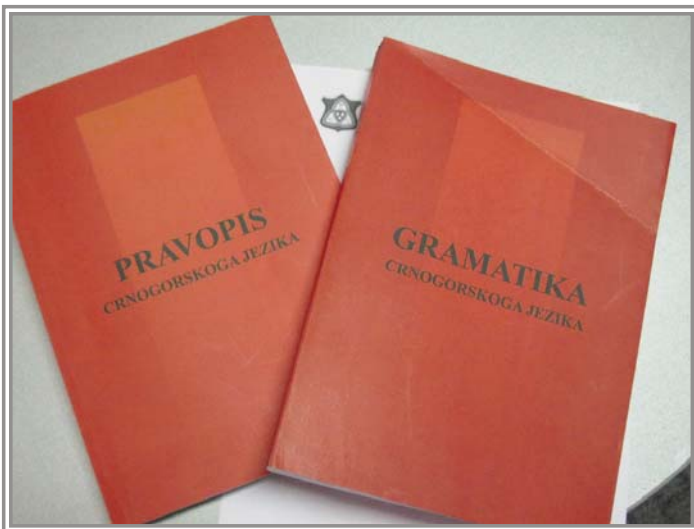

helyi közösség Szerbiában amelyben a montenegróiak többségben élnek. Mindezek alapján, a törvény értelmében, Kishegyes község területén, a **Krstaš** elnevezésű, montenegróikat tömörítő egyesület javaslatára ezentúl a montenegrói nyelv hivatalos használatban lesz.

Kishegyes község Képviselő-testületének ülését bojkottálták a Demokrata párt tanácsnokai, a Szerb Szocialista Párt jelenlévő tanácsnoka pedig, a Szerbiában érvényes törvényen alapuló Alapszabály-módosítás ellen szavazott.

Pál Károly

Képviselő-testület elnöke

MEGGYES KÖNYVTÁR BLOGSPOT.COM

Másfél éves a „Meggyeskönyvtár”, az első vajdasági magyar könyvtári blog. Nem egy kerek szám, de így év végén hálás szívvel gondolok mindazokra, akik közvetve ugyan, de bábáskodtak a születésénél.

Más névre hallgató könyvtárnak is nevezhettem volna, hisz minden eddigi tevékenysége sok ember önkéntes munkájára és jóindulatára épült. Kevés rendszeres olvasója van, hisz nincsenek benne eget rázó, vitára serkentő bejegyzések, inkább csak a könyvtárban zajló eseményeket fűzi össze azok számára, akik kíváncsian vagy cinikusan megkérdezik, vajon mi történhet egy kis falusi könyvtárban? Ilyenkor bátran ajánlom, hogy kattanjon rá a honlapunkra és meglátja, hogy nálunk a könyvek nem csak porosodnak, és az emberek sem csupán a TV előtt ülnek. Rendezvényeink látogatottsága bizonyítja, hogy a falusi életformának nem kell feltétlenül az igénytelenséggel párosulnia.

Büszke és hálás vagyok egyszerre, hogy több vajdasági városi könyvtárat megelőzve az elsők között született meg a honlapunk is, 2007-ben. **Tóth István** informatikus szerkesztette és gondozza ma is. **Szívésségből.** Az ingyenes tárhelyet pedig **Révész János**, falunkból elszármazott budapesti vállalkozó biztosítja, így elektronikus katalógusunk otthonról is lapozható. Az újabb kiadványok már megtalálhatók benne. Az a 460 is, amivel az idén gyarapodtunk. Több mint 150 magyar nyelvű könyvet a Szülőföld Alap támogatásával vettünk.

Rendezvényeink többnyire ingyenesek. Önkéntesekre, barátságokra épülnek, köszönömért. Az utóbbi években a vendéglátást átvállalta Kishegyes község Önkormányzata, így már nem kell saját pénzből kávét, üdítőt vennem.

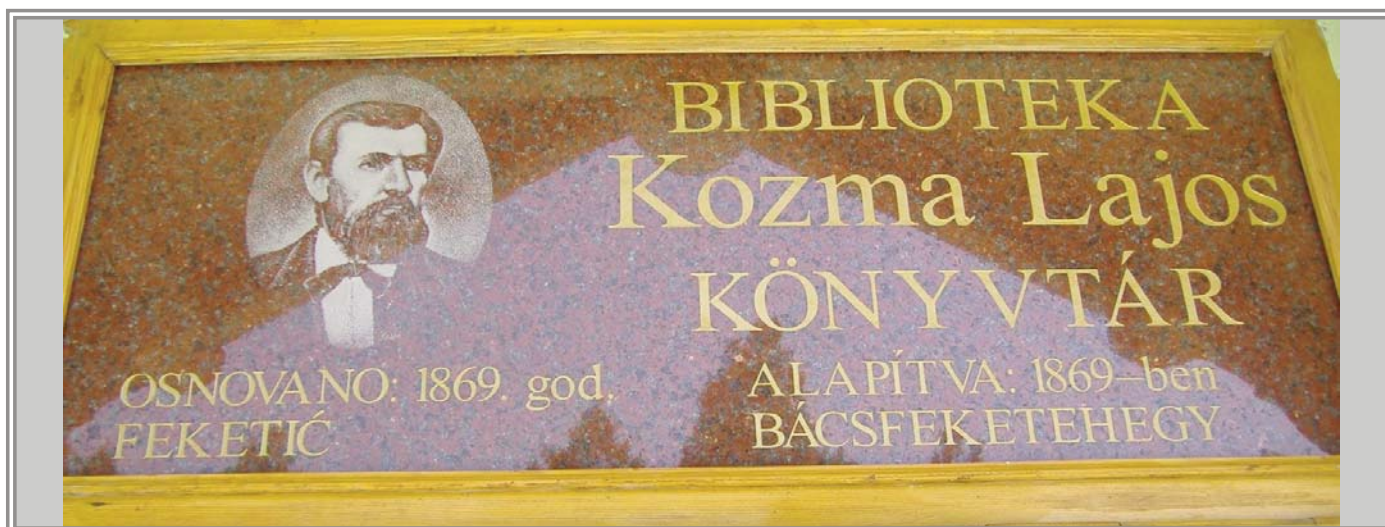

A Kölcsey Alapítvány is újra meghirdette Testvérkönyvtár Programját, remélem jövőre már nekünk is lesz kialakult testvérkönyvtári kapcsolatunk, és lesz aki pályázik a **bácsfeketehegyi Kozma Lajos** könyvtár könyvvállományának gyarapításáért.

Úgy tűnik, hogy a nehéz időkben is előre jutunk egy-egy tyúklépéssel, ha összekapaszkodunk, mégis mindig akadnak hivatásos kritikusok, akik a magasabb rendűek fölényével akár előre is megmondják, mi miért lesz csapnivaló. Elégedetten fedeznek fel egy-egy írás-, vagy beszédhibát, és fáradhatatlanul bizonygatják, hogy ki milyen buta.

Én a magam részéről elnézést kérek mindenkitől, aki rájött, hogy nem vagyok tökéletes, a nagyon okosoktól meg többedmagammal elvárom, hogy csatlakozzanak hozzánk, és tetteikkel igyekezzenek legalább egy kicsit szebbé tenni a világot! Ráfér!

Nagy Erzsébet
könyvtáros

AZ IPARI PARK 2010-BEN

Annak ellenére, hogy 2010-es év elég szűkösre sikeredett, már ami az anyagi jólétet illeti, az ipari park számára mégis az egyik legemlékezetesebb esztendő marad. Nagyon sok változás, előrehaladás történt az elmúlt 12 hónapban.

Ez év tavaszán megkezdte a terepi munkálatokat az ipari park első befektetője, a **Júlia Malom**. Szinte hitetlenkedve néztük végig, hogyan emelkedik ki a földből, néhány hét leforgása alatt, a malom hatalmas épülete. Ez volt az a pillanat, amit már olyan régóta várunk, hiszen a malom építése belátható időn belül új munkahelyeket fog jelenteni közösségünkben, erre pedig igazán nagy szükségünk van. A tervek szerint a tél folyamán meg fog történni a bel tér felszerelése, így a következő évben már teljes gőzzel indulhat a munka a Júlia Malomban!

Az ipari park számára nagyon fontos momentum a megfelelő infrastruktúra kiépítése. E téren is hatalmas előrelépések történtek.

Talán a leglátványosabb előrelépés a kútház kiépítése volt. Ez több fázisban történt. Először is elkerítettük a területet, amely erre a célra lett előlátva. Ezután következett a kútház és a hozzá tartozó akna kiépítése, a megfelelő felszerelések elhelyezése a bel térben. Július végére befejeződött az elektromos vezetékek bekötése is.

Ahhoz, hogy a kutat használatba tudjuk adni már csak az ideiglenes trafóra való csatlakoztatás hiányzik, ami várhatóan a napokban meg is fog történni.

Az úthálózat az infrastruktúra másik nagyon fontos eleme. *A jövőben az ipari park két oldalról lesz megközelíthető*, a falu irányából – a Becsei útról és a Pipacs vendéglő irányából – a főútról. Az idei év tavaszán sikerült elfogadható állapotba hozni a falu felőli, vagyis a Malom utat. A bejáratot lebetonoztuk, a folytatását pedig zúzott kővel tettük használhatóvá. Azonban az ipari park fő útvonala a magisztrális útra csatlakozó szervíz út lesz. Ennek kiépítésére 2009-ben a Vajdasági Nagyberuházási Alap 55 millió dinárt hagyott jóvá. Pénzhiány miatt a beruházás eddig nem valósulhatott meg, de idén ősszel a Község már megtette a megfelelő lépéseket a projektum realizálásához. Így várhatóan tavasztól meg tudjuk kezdeni az útépitést! Mindent összevetve mondhatjuk, hogy nagyon sikeres évet zárunk, és reméljük, hogy a 2011-es év is hasonló eredményeket hoz majd!

Kellemes Ünnepeket és Sikerekben Gazdag Új Esztendőt Kívánunk Mindenkinek!

Bojtos I.

NE LÁSS, NE HALLJ, NE SZÓLJ!

Ezt mondja egy kínai bölcselet, és ezt formázták meg egy szoborban, milyen jelképesen, majmokkal! Utazásaim során vettem egy ilyen kis szoborcsoportot Párizsban (naná, hogy lealkudtam az árát). Ebben az időben (1981) még a kínai bölcseletek nagyon érdekesek voltak számomra. Ma már sajnos tudom, hogy a kínai bölcselet abból áll, hogy dolgozz napi 12 órát, havi egy pihenőnappal, halálig. A szociális-, egészségi- és nyugdíjvédelem pedig ismeretlen a számukra. Így, úgy látszik, lehet olcsón termelni, és a gazdagoknak nagy haszonra szert tenni. Mivel ma divat a kínai kaja, bővlik (ha másra nem futja), gyógymód, bölcseletek, így a nyugati neoliberaisok is lekoppintották, nem került pénzükbe. A három majom, a ne láss, ne hallj és ne szólj, egy szekrény polcán díszhelyet kapott, méghozzá a Szent Biblia, a Korán, a Talmud és a Tőke társaságában. Meg is volt a béke a polcon, nem úgy, mint a valóságos Világban, de egyszer azt vettem észre, hogy a csoportból letört a száját befogó majom a „ne szólj”. Hogyan értelmezzem e csodát?

Először is, lehet gondolni arra, hogy elég volt, gyakorolj öncenzúrát, ha valamit el akarsz érni, nem kell, hogy mindig igazad legyen, addig jár a korszak a kútra, ne szólj szám..., az okos az hallgat..., bolond lyukból, bolond szél. A másik magyarázat, pedig lehet az, hogy eljött a demokrácia felé vezető út, (de csak annak is az eleje, és aki akar, vagy mer, rátérhet), ahol legalább szóban elismerik a szólás szabadságát.

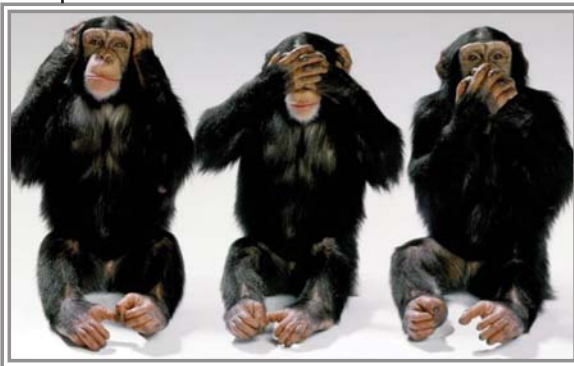
Nem azt írtam, hogy már itt van a demokrácia, hanem csak, hogy eljutottunk a demokrácia felé vezető út kezdetére.

Igen. Itt vagyunk. Itt vagyunk épp egy anyagilag, lelkileg összeomlott társadalomban, ahol mindenki úgy érzi, hogy az életben egy új rajtához jutott a boldogsághoz vezető „futóversenyben.” Ez a rajt is egy életre-halálra szóló esemény, ahol igyekezni kell

már a kezdet előtt jól helyezkedni. Mi pedig helyezkedünk, mégpedig teljes tudásunkat, testi erőnket bevetve, szövetkezve még az ördöggel is, hogy ezt a lehetőséget a győzelemre el ne halasszuk.

Demokráciát kiáltunk, a helyzet pedig anarchikus. Perelj Uram perelőddel!

Az, hogy ki beszélhet, szólhat, azt mindig egy hierarchia határozza meg, ami adódhat kulturális jólneveltségből, fizikai, tudati, tudási, tradicionális erőviszonyok elismeréséből, de lehet beüvöltözni, hogy CSÖND (KUSS), MÍG ÉN BESZÉLEK (UGATOK), sajnos....

Öncenzúra, meghunyászkodás, simulékonyság, a szolgálalkúsággal a kishitűség a magabiztosság hiánya, a gyengeség jele. Aki pedig, ha ma gyenge, azt leseperik az útról, letaposák.

Mit tegyünk? Nem azért születünk, hogy ne éljük le életünket Emberhez méltó módon. Ma erre sajnos semmi esély sincs, legalábbis a többség számára. Harcolni kell magunkért, de nem más ellen! Ez az lenne, hogy ami nekünk jár, azt nem veheti el tőlünk senki, és a mi javainkat (jogainkat) sem bánthatja. Nem ellene vagyok én annak, aki nem akarja a nekem járó javakat, amiben megegyeztünk, és a törvény is ezt támasztja alá, nekem adni, de az nem az övé. Nem az övét akarom, csak az enyémet nem adom neki, mert az, az enyém.

Ne szólj bele a nagyok dolgába! Kik a nagyok, hogyan, miért és hogyan lettek azzá?

Ne szólj bele, nem értesz hozzá! Te értesz mindenhez? Nekem nem lehet

tudomásom, véleményem valamiről? Ki az a tévedhetetlen (sajnos, még Josef Ratzinger Urat sem ismerem el annak), aki itt és most, mindenhol és mindig, saját neve és vezetékeve vállalásával az igazat és a megfelelő tudja, mondja?

Csak ember vagyok. Elfogadom a jóakarattal közelítő, segítő és segítséget kívánó embereket. Szeretek adni, mert az boldogság, de a szükségben kívánom a segítséget, hogy talpon maradv tudjak újra másnak segíteni.

Sajnos a gazdasági válság ezzel az évvel nem ért véget, ez mellett még az erkölcsi romlás is láthatóbb, érezhetőbb lesz. Az igazságszolgáltatás még nincs a helyzet magaslatán, de úgy látszik nem is célja eljutni oda, mert akkor már a klerofasiszta hulgán hordák, a helyzetükkel visszaélő neoliberais „üzletemberek”, „fontos” közjogi szereplők, a megérdemelt büntetésüket töltenék.

Miért nem szólnak azok, akiknek ez lenne a dolguk? Mitől, kitől félnek? Kivel nem akarnak megbánni? Kivel nem akarnak újat húzni? Ki és miért „szenttében”...

Nehéz esztendő elé nézünk. Csak tőlünk függ, hogy akarunk-e a boldogságot jelentő úton előre jutni? Haladjunk, de mást ne gáncsoljunk, inkább segítsünk neki, hogy legyen majd kivel boldogságunkat megosztani, mert a boldogság csak akkor az, ha megoszthatjuk mással

Akkor sem veszem intőjelnek, ha más „bebizonyítja” a Neszólj majom tragédiáját, inkább a szólás szabadságának eljövételét látom benne, hogy Önöknek, jövőre is Boldog Új évet, és szeretetben, béke-ségben eltöltendő kellemes Karácsonyi ünnepeket kívánhassak.

Bíró Csaba

SOKAT ÍGÉRŐ MÉZESMADZAG

Egykoron olyan természetszerű, megszokott – hadd ne mondjam normális – volt, amikor az iskola befejeztével, a tanulmányaik végeztével a fiatalok munkába álltak. Addig érdeklődtek, kilincseltek, hogy ki-ki a saját szakmájában, foglalkozásában, az iskolai végzettségének megfelelően kapott munkát, munkahelyet akár a lakhelyén, akár a környező települések egyikén vagy másikon. Volt rá lehetőség, hogy pénzeszközzé, önállótákká, majd családalapítóká és családfenntartókká váljanak a saját maguk által megvalósított jövedelemből. Mert akkoriban – a '90-es évek elejéig – még szükség volt a képzett munkaerőre, akiknek természetszerűen munkahelyet is tudtak biztosítani. Ma viszont sok család – még ha emberfeletti anyagi költségek és nélkülözések árán is – csupán azért taníttatja tovább gyermekét, hogy az idő múlásával hátha valami jobb irányba változik, hátha a gyermekének időközben valami csoda – vagy kapcsolat – révén sikerül elhelyezkednie. S valóban egy piciny százalékuknak sikerül munkához jutni, még ha nem is a saját szakterületükön belül, de legalább bizakodhatnak a megkeresett bérük által a sorsuk jobbrafordulásában. Néha, amikor az ember már azt hiszi, hogy megvetette lábát a sikamlós, csúszós kiismerhetetlen sors talaján, s végre sikerült munkahelyet találnia, amely által úgy érzi megoldotta gyermekeinek a taníttatását, a könyörtelenül érkező számlák kifizetésének gondját, akkor egy rémálom gyorsaságával bevágódhat egy nem várt fordulat és holnaptól már ő is a munkanélküliek egyre növekvő táborát képezi. Ide vágó példa, ami ez év folyamán történt. Egy kubikus csoportból az egyik, erejének teljében lévő, szorgalmas, megbízható középkorú férfit azzal bocsájtottak el, hogy iskolai végzettsége végett túlképzett erre a munkára és a törvény értelmében a képesítéséhez mértén kellene a munkabérét elszámolni, amelyre a munkaadónak jelen-

leg nincs megfelelő anyagi biztosítéka. Ígérte, erősítgette, hogy nem támaszt igényt nagyobb fizetésre, megelégszik, vagyis továbbra is beéri annyival, mint a többi társa. Mindhiába, másnap ő már nem áshatta az árkot.

Minden bizonnyal nagy megrázkódtatásokon mentek keresztül az elmúlt hónapok során azok a családok, akik kenyérkereső tagjai a helyi Mezőgazdasági Vállalatban voltak munkaviszonyban. A kósza, meg nem erősített hírek csak borzolták a kedélyállapotokat, fokozták a bizonytalanság érzését, hogy mi is lesz a jól gazdálkodó, egykor több száz munkást is foglalkoztató vállalat, s azon belül is a dolgozók sorsa. A munkaszervezet termelő egységenkénti magánosítása során sokan munkaerő-felesleggé váltak – ők végkielégítéssel távoztak – míg legutóbb a szarvasmarhafarm dolgozóinak jelentős részét csoportosították át a hűtőház munkaegységében, amely már más beruházó tulajdonát képezi. A szóban forgó munkások eddigi személyi jövedelme az új munkahelyen, az új tulajdonosnál szinte megfelelőzdött s csupán valamivel magasabb, mint a törvény által előírt minimálbér összege. A körön kívül állók most mondhatják – Neki akkor is van munkahelye! S valóban, a munkahelyért mindenáron ragaszkodni kell? Már úgy néz ki! Olyan, mint az élet, nehéz és küzdelmes, és egy van belőle.

Sok helybelihez csupán lassan, az idő múlásával folyamatosan jutott el a hír, hogy az autót út építésénél szükség van éjjeli őrekre. A kezdet kezdetén az autót út építésén résztvevő munkagépek éjszakai telepeinek felügyeletével megbízott neves őrző-védő szakszolgálat vezetői egy értekezletet hívtak össze. Elmondták a leendő éjjeliőröknek a feladatukat, és – ami mindenkit a legjobban érdekelt – ama bizonyos anyagiakat is, sőt egy olyan ígéret is elhangzott akkor (ami különben is egy ilyen jellegű munkakör betöltésénél elengedhetetlen, mond-

juk úgy, hogy magától értetődő), hogy a foglalkoztatottak nyugdíj- és betegbiztosításban részesülnek. Sajnálatos módon, mint megannyiszor sok ígéret, jelen esetben is csak ígéret maradt. A biztos anyagi bevétel reményében suhanc legények, fiatal emberek és öszülő családapák hónapok óta kora esténként úgy ülnek be a saját autójukba, hogy reggel talán megkapják a megannyiszor megígért 3-4 hónappal ezelőtről elmaradt fizetést, amelyet 95 dináros órabérenként csepegtettek össze. Ebbe az összegbe nincs beleszámolva az esetenkénti 10-40 km-en elfogyott üzemanyag ára, a kocsi karbantartásának költségei, a jelenlegi (téli) napi mintegy 15 munkaóra alatt legalább egyszeri étkeztetésnek az ára, a ruha- és lábbeli tisztítószereknek az ára. Ugyan is az éjjeli őrök kötelesek minden alkalommal tiszta egyenruhában megjelenni a munkahelyükön, vagyis az építés alatt álló útsávon kialakított gócpontokon, ahol a munkálatokban résztvevő munkagépeket éjszakanként őrzik. Sajnálatos módon kevés csomóponton van lakókonténer, így az időjárás viszontagságai, főleg a gyakori esőzések előtt a saját kocsijukban keresnek menedéket. Viszont a kialakult vendégmarasztaló sár igen megnehezíti a géppark felügyeletét, őrzését amelyet – remélem, nem árulok el szolgálati titkot – egy szál szolgálati mobiltelefonnal látnak el ezek a bátor – vagy inkább – vakmerő emberek. Az elmúlt hónapok során jelentős számú éjjeli őr fordított hátat, adta fel munkahelyét, kockáztatva, hogy utólag kérdésessé válhat a több hónapja bent lévő bérük kifizetése. Hogy ki meddig bírja idegekkel – és saját zsebéből finanszírozni a munkahelyének a megtartását, amelyre nincs is bejelentve – és meddig marad az ígéretek forgatta mókuserékben, arra sok esetben maguk az érintettek sem tudnak választ adni.

Szukola Béla

CSIKAY ŐRMESTER, HOL VAGY?

- Ismerem a falut, mert benne járok – szokta vala mondogatni megboldogult szódás szomszédom. Azt hiszem, hogy a legtöbben ezt szintén elmondhatjuk magunkról, már csak azért is, mert valamennyien hosszú évek óta itt élünk, na és a falunk sem olyan nagy. Azonban lehet, hogy ezzel az állítással néha-néha mellé trafálunk a dolgoknak, mert időről-időre – ne mondjam napról, napra – olyan eseményekről hallunk, amely megbotránkoztat, elborzaszt, vagy egyszerűen félelmet ébreszt bennünk. Féljük családtagjainkat, a szeretteinket, a saját személyi biztonságunkat, a kis ingóságunkat. Mert hol azt hallani, hogy onnan éjjel a szentet vitték el, máshonnan az udvarból a kedvenc biciklit, az egyik helyről fényes nappal a bikaárát, másíkról a megtakarított kis pénzt, de traktor pótkocsi ellopásától sem riadtak vissza a nekibátorodott tolvajok. Valahol ezt meg is érti, fel is fogja az ember, hogy anyagi javak jogtalan eltulajdonításával igyekeztek az elkövetők tiltott anyagi haszonra szert tenni, vagyis javítani a saját helyzetükön. Ám azt, hogy egy éjszaka két gazdálkodó egyenként több száz bálás szalmakazalját is felgyűjtsák, már kevésbé lehet megérteni. Az indíték okát csupán találgatni lehet mindaddig, míg a tettest, illetve a tetteseket kézre

nem kerítik. A tél még jószereével meg sem kezdődött, még a bekészített télirevaló tartalékok bőséggel tartanak, de már most igen erőteljes lopási hullám alakult ki. A nagyméretű elszegényedés lehet az előidézője, a sok munkanélküli, kereseti lehetőség nélkül maradt ember megélhetési kényszerének következménye, vagy ama bizonyos rendelet, miszerint a hatóság emberei nem indíthatnak eljárást, amennyiben az eltulajdonított érték nem haladja meg a 15 ezer dinárt? Sajnos válaszok hiányában a kérdések egyre csak szaporodnak, egyre torlódnak, ami azt jelenti, hogy a bűncselekmények száma is gyarapszik. Igaz hallásból tudok a kakastollas csendőrök egykori létezéséről és

egyedi, sajátos munkamódszereikről, akik a II. világháború vérzivataros időszakában tevékenykedtek, vagyis amikor magyarok lettünk, szokták egykoron öreg szüleink emlegetni azt az időszakot. Bizony a csendőr lehívta a szalmás kocsin pelpázgató parasztot:

- Gyűjjön csak le kend! – Na oszt megéri? – Meg! – volt a válasz. Amikor a megszeppent, bocskoros parasztember megállt előtte, a csendőr a puskatussal akkorát ütött a lába fejére, hogy azon nyomban kiserkent a vér a lába újból.

- Szalmás kocsin pelpázni? Hát nem csak a kend szalmája ég le, hanem a fél határ talpon álló búzája is. Akkortájt is megesett, hogy szántás közben – véletlenül vagy sem – belebele hasítottak az út kemény húsába.

Csikay csendőr őrmester ezt sem nézte jó szemmel, és másnapra a megtévedt szántó-vetőnek rendbe kellett hoznia az utat, amely a közösbe tartozott. Minden bizonnyal az őrmesternek és csendőrjeinek ma is akadna bőven tennivalója nem csak benn a faluban, hanem a határban is, ahol némely út már ösvény méretűvé szűkült.

Csupán a megritkult, a matuzsálem korú eperfák emlékeztetnek a régi határ utak valós szélességére, amely árnyékából egykoron talán maga Csikay őrmester ügyelt a rendre.

Szukola Béla

ÁSATÁSOK BÁCSFEKETEHEGY HATÁRÁBAN

Szó szerint a kukorica vetésétől töréséig tartó időszakban, a legnagyobb hőségben is kitartó kutató munkával **mr. Slobodan Fidanovski**, a belgrádi „Narodni Muzej” régésze és mintegy 30 munkatársa feltárták a **Véltty** puszta templomát és temetőjét. Ám nemrég, november közepén a nagy földgyaluk végleg eltüntették az ásatások minden nyomát. Sajnos a régészek munkája ilyen, mondta Fidanovski, mire befejezik az ásatásokat, addigra semmi sem marad a régmúlt korból. Ezért fontos minden feltárt tárgyat, sírt, épületet pontosan dokumentálni az utókor számára. És mindez talán az utolsó pillanatban történt is meg. Minden egyes szántás alkalmával az ekék a leletanyag egy részét semmisítették meg.

A feltárt középkori templom alapja 15x7,5 méter, kelet-nyugati irányban fekszik. Az alapjában csak pár helyen lehetett törött téglát találni, valójában csak az alapba viszadöngölt föld mutatta meg a templom igazi nagyságát. Az épület falain belül a nyugati részén kiraj-

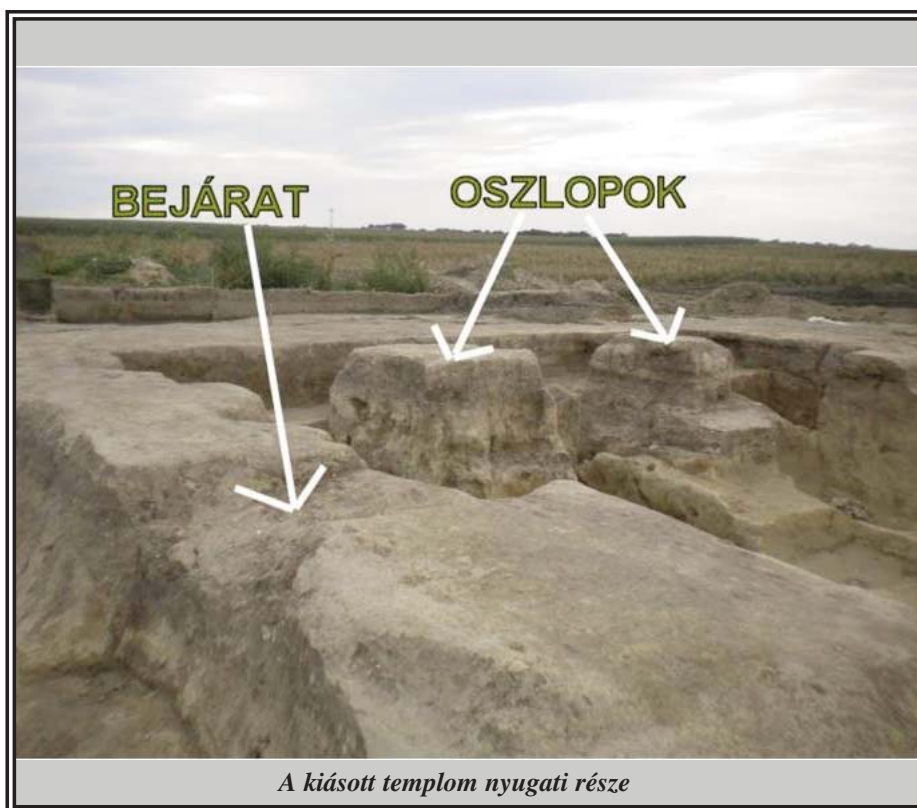
Lekić Branislav légi felvétele az ásatásról.

zolódtott a tornyot tartó két oszlop. A templom bejárata a déli oldalon volt. A keleti részén pedig 3 méteres belső

sugárral a félkör alakú szentély volt. A szentélyben az oltár alapját is megtalálták. A templom belsejében számos sír volt. Ezek egy része arra utalt, hogy a templom építése előtt is volt itt temető, valamint a templom megsemmisülése után is temetkeztek ide. A templomot kb. 7 méteres távolságban egy 2 méter szélességű ovális árok vette körül. Az árok a külső felében egy mélyebb, a belső részében egy sekélyebb vájat volt.

Az árkon belül **több mint 420 sír lett feltárva**. A sírok szintén kelet-nyugat irányban feküdtek. Igen nagy volt a gyermeksírok száma. Pár gyermek az árkon kívül volt eltemetve. Feltételezhető, hogy ők még nem voltak megkeresztelve az elhalálozásukkor... A sírokban a korának megfelelően kevés leletanyag volt. Néhány helyen még jól látszott a koporsó famaradványa. Helyenként téglákat raktak megjelölés végett. A sírokban találtak ruhakapsokat, fejdísz, gyűrűt, ruhaszövet foszlányait, igen erősen oxidálódott fémtárgyakat.

E feltárt középkori templom és

A kiásott templom nyugati része

A két méter széles dupla árok

temető mellett településre utaló nyomok nem voltak. Fidanovski régész a környék átvizsgálása után cserépmaradványokra talált a valamikori útkaparóház melletti lucernásban, valamint az ásatástól nyugatra pár száz méterrel, ami viszont települést jelenthetett.

A feltárt templom elnevezése nem ismeretes. Régi okmányokban a helységek felsorolásaiban körülbelül erre a vidékre esik Félegyháza. Tekintettel, hogy e

helység pontos helyét nem tudjuk, feltehetőleg éppen erről a helyről van szó. **Szekeres László** régész egyik könyvében meg is említette. Valószínű a Vélity-Félegyháza egy, mint ahogy a Veketity-Feketeegyház is ugyanannak a helységnek az elnevezése volt a történelem folyamán.

Kórizs József és Sárközi Otília

Az ásatásoktól nyugatra, a földmunkálatok után, épület, tűzhely, fal alapjai rajzolódnak ki a sárgaföldből

RIPORTOK INNEN ONNAN

*„Nem tudhatom, hogy másnak e tájék mit jelent,
nekem szülőházam itt e lángoktól ölelt
kís ország, messzeringó gyerekkorom világa.”*

Radnóti Miklós: Haza

Nem a véletlen műve, hogy cikkem Radnóti Miklós idézetével kezdődik. Nyomós okom volt rá, mert beszélgetőtársam a nemrégiben **Radnóti-díjjal** kitüntetett versmondó, **Hajvert Ákos** volt.

Vele beszélgettem a versekről, a versek iránti szeretetéről, a vers hatásáról az emberek életére, valamint elnöki munkásságáról a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesületének berkeiben, terveiről, vágyairól.

1. Versmondói múltad milyen régre nyúlik vissza?

Ez nagyon érdekes kérdés. Aktívan négy éve foglalkozom versmondással. Aktívan olyan értelemben, hogy részt veszek versenyeken. Előtte az általános iskolában szavaltam, de csak akkor, ha kötelező volt, vagy amikor a tanítónő megkért, hogy vegyek részt valamilyen versenyen. Akkoriban inkább az irodalom vonzott. Nagyon szerettem olvasni és sokat is olvastam, illetve irodalmi táborokban is rendszeresen jelen voltam. Volt egy tábor, ahova rendszeresen eljártam, de már nem emlékszem mi volt a neve. Itt nyaranta prózai jellegű táborokat szerveztek, télen pedig költészeti napok voltak. Ezeken a téli táborokon többször is nyertem. Ezek nem versmondó versenyek voltak, inkább irodalomelméleti versenyek.

Azután középiskolában úgy döntöttem, hogy részt veszek a KMV topolyai előválogatóján. De mivel lusta kamasz voltam, nem is vettem komolyan a dolgot. Még új verset sem tanultam, hanem egy, már korábbirol megtanult verset elevenítettem fel és ezzel léptem fel. Hát, mit mondjak,

rendesen felsültem. Ha jól emlékszem még meg is akadtam. Egyébként Arany János *A walesi bárdok* című versét vittem a KMV-re. Ezután már nem is akartam versmondással foglalkozni és középiskolás éveim e döntés jegyében teltek el. Írásokkal viszont többször részt vettem a versenyen. Majd egyetemi éveim alatt, azt hiszem másod éves lehettem, amikor egy nap bejött hozzánk **Kálló Béla** színművész és elmondta, hogy színtanodát indít. Többedmagammal elmentem a megbeszélésre, de a felvételin már csak én vettem részt. Így lassan elkezdtem ismerkedni a színpaddal.

Egyidejűleg a színtanodába nyert felvétellel elkezdtem a topolyai amatőröknél is játszani és így lassan, de biztosan elindultam az-az út felé, amin jelenleg járok. Mindez 2004-ben történt. 2006-ban diplomáztam le az egyetemen. Diplomamunkámat drámapedagógiából akartam írni. Sajnos szakirodalmat sem Szabadkán, sem Topolyán nem találtam. Ekkor Lili, az unokatestvérem, aki versmondó volt, mondta, hogy forduljak Lódi Andreához. Fel is vettem vele a kapcsolatot és Andrea adott is szövegeket, könyveket. Közben elmondta, hogy mivel foglalkozik és én is említettem, hogy nekem is hasonló az érdeklődési köröm, mert ekkor már a topolyai **Aurora Versmondó Műhelyben** segédkeztem **Vass Borsodi Borbála** tanárnőnek a gyerekek felkészítésében.

Mivel ez a tevékenységem hasonlított ahhoz, amivel Andrea itt Feketicsen foglalkozott, megkért hogy vegyek részt a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesületének újjáalakuló közgyűlésén, amire

2006 januárjában került sor. Itt egy egész napos programon vettem részt és részvételemnek a vége az lett, hogy nagy meglepetésemre engem választottak meg az Egyesület elnökének, habár voltak olyan tagjai is akkor az Egyesületnek, akik mind tapasztalatuk, mind érdemeik szempontjából rátermettebbek lettek volna erre a tisztségre tőlem. Mindezek ellenére elvállaltam a kinevezést. Azt mondták, hogy nem lesz más dolgom, mint kiosztani a munkát a szavalóknak. Így telt el egy vagy két hónap, amikor is **Barta Juci óvó néni** azt mondta, hogy már bizony az elnök is szavalni fog. Ekkor elkezdtem készülni a Budapesten megrendezett **Kaleidoszkóp Versfesztiválra**. Egyéni versmondás kategóriában vettem részt. Két verset kellett elmondani, egy hagyományos verset és egyet kortárs szerzőtől. Felkészítőm **Kretkity Olga** volt. Erről a versenyről Kaleidoszkóp-díjjal tértem haza.

Ez a díj megerősítette bennem a hitet és a tudatot, hogy tovább kell mennem ezen az úton, mert van értelme. És visszatekintve nem is bánom, hogy így döntöttem, mert a **Radnóti-díj** valójában a koronája és bizonyítéka annak, hogy nem tévedtem.

2. Hogy állsz neki egy új vers tanulásának?

Nagyon fontos a vers keresése és jó megválasztása. Fontos, hogy érzelmileg átérezd azt, hogy úgymond legyen közöttök egymáshoz. Ez előfeltétele a jó előadásnak. Mert a lényeg az, hogy átszűröd magadon a verset. Amikor új versebe fogok, kutatómunkát szoktam végezni, hogy megismerjem a vers személyes hátterét. Néha viszont első olvasáskor, úgy szíven talál a vers, hogy nem végzek semmilyen utó kutatást, mert csak összezavarodnék. Mögöttem is vannak, vegyesen jó és rossz tapasztalatok, és ha azok elegendőek ahhoz, hogy a verset kellő erővel, érzékiséggel és indulattal elő tudjam adni, nem akarok többet tudni róla. Most, a Radnótira készülve mindenképpen fontosnak tartottam, hogy ismerjem az életét és tudjam, hogy az adott verset mikor írta. A II. világháború előtt vagy a háború vége felé, amikor a szövegeket már egy sötét zugban szénnel kapargatta a bori noteszba. Ezt fontos tudni a vers megfelelő hangulatban való előadásához.

3. November 13-án részesültél abban a nagy elismerésben, hogy elnyerted a Radnóti-díjat. Milyen érzéssel fogadtad ezt a nagy kitüntetést?

Az igazság az, hogy jóformán még most sem fogtam fel a dolgot. Nem tudom, hogy ez a kitüntetés mivel jár, és milyen felelősséget tesz rám. Sokan megkérdezték tőlem, hogy mennyiben változtat ez a díj a vershez és a Vajdasági Magyar Versmondó Egyesülethez való viszonyomon. Én azt mondom, hogy eddig is és ezután is a maximális energiát fektetem bele munkásságomba. Ilyen szinten semmi nem fog változni.

Versenyársaim, akikkel részt vettem az ideai versenyen, mind a barátaim, ismerőseim. Nem tekintem őket ellenfeleimnek. Ha úgy mentem volna a versenyre, mint aki most lép fel először, lehet, hogy a győzelmet másként éltem volna meg. Most már azt érzem, hogy többiek is, akik nem tehetségtelenebbek tőlem, ők is kapják meg a díjat.

Egy valamiben azért mégis kötelez ez a díj. Felkészítöm, **Krekity Olga** most már joggal várja el tőlem, hogy előrukkoljak egy önálló előadói esttel.

4. Melyik versekkel léptél fel?

Három verssel készültem. Az egyik vers természetesen Radnóti Miklóstól volt, *Most felfújom* című verse. A másik egy Sziveri János vers volt, *Éhes disznó makkal...* címmel. A harmadikként pedig Nagy László Vérugató tündér című költeményét adtam elő.

5. A verseny megrendezésére Győrben kerül sor. Melyek a feltételei a versenyen való részvételnek?

Mindig az elmúlt két évet veszik figyelembe. A versmondónak kell, hogy legyen részvétele valamilyen nemzetközi illetve nemzeti versenyen. Ez a meghívás feltétele. Esetemben viszont nem ez volt a helyzet. 2006-ban, amikor megnyertem a Kaleidoszkópot, nem kaptam meghívást. 2008-ban megnyertem a **Dudás Kálmán Vers- és Prózamondó találkozót**, viszont akkor sem hívtak meg. Tavaly részt vettem egy rendhagyó Radnóti

versmondó versenyen, mert tavaly volt évfordulás. A verseny nem volt díjazásos csak helyezéssel. Itt különdíjas lettem többedmagammal és lehetőséget kapunk a nagy Radnóti versenyen való részvételre.

6. Nagy volt a megmérettetés?

Nagyon erős volt a mezőny. Huszonötön voltunk. A verseny két kategóriában folyik, ifjúsági és felnőtt kategóriában. Radnóti-díjat viszont csak a felnőtt kategória résztvevői kapnak. Az ifjúságban Radnóti-diplomát osztanak.

7. A Vajdasági Magyar Versmondó Egyesület elnökeként, mondanál valamit a jövőbeli tervekről? Esedékes egy karácsonyi előadás?

Igen. Karácsonyra készítünk egy félórás műsort a Pannon Televízióval karöltve. Épp a napokban hívtak fel ennek kapcsán, nagy örömmre szolgál, hogy fő műsoridőben fog majd futni. Újévre szintén készülünk majd egy vicces, verses programmal a már hagyományos évadzáró műsor kereteiben, de, hogy mit ölel fel, az maradjon meglepetés. És itt szeretném megragadni az alkalmat, hogy elmondjam, hogy sajnálatomra a feketicsi versmondókból eléggé hiánycikk van. Azért mondom ezt most itt el, hogy azok a szülők vagy gyerekek, akik olvassák a cikket, tekintsék ezt felhívásnak. Mi szívesen várunk minden érdeklődőt. Mert mi tudunk segíteni, hisz nagyon jó szakembereink vannak, akik tudnának foglalkozni az új versmondó nemzedékkel. Itt van **Barta Juci óvó néni**, **Farkas Hajnalka** és még sokan mások, akik tudnak is, de főleg akarnak is segíteni új versmondók kinevelésében. Ami számít, az az a fontos tény, hogy itt vagyunk helyben. Nagyon szeretnénk, ha minél többen érdeklődnének, hiszen ez fennmaradásunk és itteni megmaradásunk alapja. Ellenkező esetben muszáj lesz tovább mennünk innen ahhoz, hogy a Vajdasági Magyar Versmondó Egyesület fenn tudjon maradni. Ez pedig nagy veszteség lenne a falu számára.

Isten útjait járva

Ha azt mondom, hogy *Lélek szárnyán*, a Fecske minden rendszeres olvasója rájön, hogy az előtte álló cikk újságunk egyik legelső munkatársával, a vallási rovat vezetőjével, **Orosz Attila** református lelkipásztorral készült. Attila (azért bátorodom nevén említeni, mert megengedte, hogy tegezzem, és mert úgy érzem, hogy ez nem csorbítja iránta való tiszteletemet) missziós lelkészként Cservenkán, Kulán, Verbászon, Torzsán, Szenttamáson, Becsén és Földvárton teljesít szolgálatot. Írásommal azt szeretném bemutatni, hogyan lett a jogi pályára készülő pályakezdőből mára kiforrott, munkáját teljes odaadással és szeretettel végző református lelkipásztor.

1. Miért döntöttél a lelkészi hivatás mellett?

- Tetszik a kérdés. De mindenek előtt, hadd fejezzem ki örömeimet, hogy ennek az újságnak adhatok riportot, melynek én is a kezdetektől a munkatársa vagyok, és azóta vezetem a lap vallási rovatát.

Visszatérve a kérdésre, eredetileg jogász akartam lenni, mivel jogi szakirányú középiskolát végeztem Zentán, így magától értetődő volt, hogy erre a pályára lépek. Ez a '80-as '90-es évek körül volt. Ekkor, mint tudjuk kitört a háború és sok fiatalhoz hasonlóan én is a külföldön való tanulás mellett döntöttem. Teológiára szerettem volna felvételizni, mert úgymond B tervként, mindig is vonzott a papi hivatás, de az nem élvezett akkora érdeklődést, mint amilyet a jog iránt tanúsítottam. A felvételit a teológiára lekéstem, ekkor beiratkoztam a budapesti Nemzetközi Előkészítő intézetébe, ami lehetővé tette, hogy felvételt nyerjek a teológiára.

Nagyon rögtön indult a dolog. Először Budapesten kezdtem meg tanulmányaimat, majd Kolozsváron folytattam és végül ott is fejeztem be a teológiát.

Döntésemre a teológia mellett nagy hatással volt néhai lelkészünk, Dr. Hodosy Imre lelkipásztor-püspök, aki olyan szemléletesen tudott ránk hatni, hogy úgy éreztem, én is tudnám gyakorolni ezt a pályát. Mindig közel éreztem magamhoz az embereket, isteni hitem is kiforrott volt a kezdetektől. Ezért gondoltam, hogy ezt kamatoztatni kellene, végül ezek a tényezők véglegesítették bennem az elhatározást. Meg kell jegyeznem azt, hogy bennem nem volt meg az a kezdeti elhivatottság, aminek mindenki nagy jelentőséget tulajdonít. Nálam ez menet közben alakult ki, erősödött és erősödik minden nap, mert úgy érzem megtaláltam a helyemet, nagyon szeretem, amit csinálok és ez ennél a pályánál fontos.

2. Mi ösztönözt az Egy püspök élete című könyv megírására?

Eredetileg nem könyvnek készült. Szakdolgozatom témája volt Ágoston Sándor néhai püspök élete. Hogy az elején

kezdjem, elsőként elmondanám, hogy a teológia kétfokozatú képzés. Először az abszolutórium után le kell tenni az első lelkészképesítő vizsgát. Miután ezt letettem, hazajöttem letölteni a segédlelkészi időmet. Egy év gyakorlat után a második szakvizsgára kellett jelentkezni. Mivel itthon készültem, a többi vizsgatárgy mellé egy szakdolgozatot is be kellett adni. Bennünket itthon valamilyen szinten köteleztek arra, hogy ha feldolgozzuk az itteni egyháztörténet egy darabját, nem kell honosítanunk lelkészi oklevelünket. Elkezdtem gondolkodni azon, mi is lehetne dolgozatom témája. Egyértelmű, hogy nem ismerhettem **Ágoston Sándor** püspök urat, hiszen egy évtizeddel a halála után születtem, de elkezdtem kutatni, volt elegendő forrásanyagom is. Megírtam a szakdolgozatot, beadtam, és a kolozsvári lelkészminősítő bizottság kitűnővel minősítette munkámat. Valamilyen véletlen folytán a kézirat eljutott **Bordás Győzőhöz**, a Fórum akkori vezérigazgatójához. Belenézett ő is és **Dr. Bányai János** professzor úr is, és ösztönöztek rá, hogy adjam ki könyv formájában is. Adtak instrukciókat, hogyan bővítsen ki és dolgozzam át a kéziratot, hogy megfeleljen a könyvkiadás kritériumainak. Segítségükkel, mint két jó recenzenssel, pályáztunk a Nemzeti kulturális örökség minisztériumánál. A könyv kiadásához szükséges összeg

egyik felét meg is nyertük a másik részt pedig a falunkból elszármazott, nyugaton élő feketicsiek adták össze. Ennek köszönhetően született meg a könyv. Külön szeretném kihangsúlyozni, hogy a könyvet egy szép jubileumra adtuk ki. Ez egy hármass jubileum volt. 2002. október 5-én szenteltek lelkésszé, Ágoston Sándor halálának a 120. évfordulója volt, illetve a feketicsi református templom 200 éves jubileuma.

3. A közeljövőben számíthatunk egy újabb könyv megjelenésére?

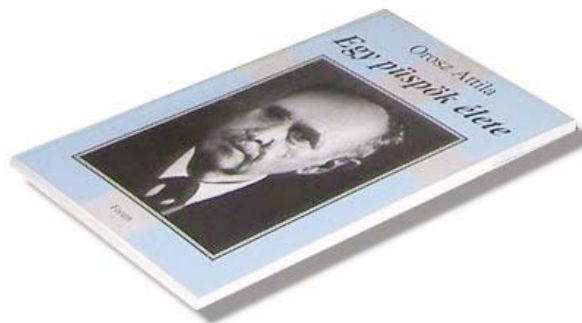
Természetesen szeretnék még írni. Sokan mondták, hogy szeretik olvasni írásaimat. Az igazat megvallva, nincsenek nagy írói ambícióim. Amellett, hogy a Fecskébe vezetem a vallási rovatot, egyházi újságokba jelennek meg írásaim és néha a Magyar Szóba is szoktam írni.

Főleg a szórvány-problematika az, ami leginkább foglalkoztat. Erről szeretnék majd írni, mert fontosnak tartom a szórványban élő magyarok támogatását. Lényegében az akarat meg van az íráshoz, és fogok is írni, mert egykötetes szerző nem szerző.

4. December 1-én a Kozma Lajos könyvtárban tartottál egy előadást. Röviden felvázolnád mi is volt a témája?

Az előadás pontos címe *Nemzedékváltás és lelki megújulás az egyházban*. Régen foglalkoztat már ez a kérdés. Azt hiszem, hogy ebben a mai, szekularizált világban az egyházak nem tudják betölteni azt a küldetést, amire eredetileg rendeltettek. Szomorúan tapasztalom, hogy megüresednek templomaink és próbálom kutatni ennek az okát. Mert ahhoz, hogy gyógyítani tudjuk a bajt, ismernünk kell annak gyökerét. Ebben az előadásban egyrészt egyház-szociológiai kutatást próbálok kimutatni az 1920-as évektől, de főleg a II. világháború utáni időszakot elemeztem, kutattam. Azt próbáltam felvázolni, hogyan is hatott a kommunista rendszer az utónemzedékre. Arra a következtetésre jutottam, hogy a háború utáni generációk őseik hitét át tudták hagyományoztatni és megőrizni.

A vallástalanság kérdése a '70-es és '90-es évek nemzedékeit érintette. Ebben a periódusban egy légtér keletkezett. Azokat a generációkat, akiket ez az időszak felölel, tanítanunk kell úgymond az ABC-től, hitbeli ismereteken keresztül sok másra is, annak érdekében, hogy nekik is meglegyenek hitélményeik. Ez egy nagyon nehéz feladat és lehetséges, hogy az egyházak ezt a küldetést nem tudják kellő módon betölteni. Néhány konkrétumot is elmondok azzal kapcsolatban, hogy szerintem hol és miben kell változtatni. Elsősorban kiemelném az igehirdetés minőségének változtatását, mert az igehirdetés a református istentisztelet középpontja. Továbbá fontos a gyülekezeti és iskolai hitoktatás színvonalas kivitelezése, és nem utolsósorban a szórványban élő gyülekezeti tagok felkarolása. Nem szabad egyetlen egy hívőt sem elveszítenünk. A századik juhot is meg kell találni és hozzá is szeretettel kell viszonyulni. Röviden erről szólt az előadás.

5. Ha jól tudom, templomon kívül is teljesítesz szolgálatot, hisz az iskolában hittant tanítasz. Mennyire van érdeklődés a hit és annak megismerése iránt?

Ez egy nagyon jó kérdés. A szerbiai hivatalos oktatásügyi törvény értelmében a hitoktatás kötelező-választható tantárgy. Ez eleve egy ellentét, de a törvény így definiálja. Nagy örömmel tapasztaltam, itt helyben elsősorban, hogy a református gyerekek 94-95 %-a a hittant választja, mint kötelező-választható tantárgyat. Osztályzat nincs, csak leíró osztályzat. Nyilvánvalóan különbözik az iskolai és az egyházi hitoktatás. Én csak iskolai hitoktatással foglalkozom. Ez inkább általános műveltség bővítő. Egyháztörténettől kezdve, bibliai ismereteken keresztül a felekezet tudományig széles skálát ölel fel az iskolai hitoktatás. Hogy mennyire érdekli ez a gyerekeket? Hát, nem igazán állíthatom, hogy mindenkit leköt. Van, aki csak kényszerűségből mások meg hagyományból választják a hitoktatást. Viszont örömmel tapasztalom az utóbbi időben, hogy a konfirmálás utáni generáció továbbra is érdeklődik a vallás iránt, mert olyan dolgokról beszélünk az órákon, amiről talán csak most hallhatnak meg soha többé.

6. Így advent és karácsony közeledtével mit üzennél az embereknek?

Jó lenne, ha ebben az adventi várakozásban és a karácsonyi kiteljesedésre várva, valahol oda tudnánk figyelni arra, hogy egymást szeretetben és békességben elhordozzuk. De valódi lényege a karácsonynak az, hogy az maradjon előtérben, aki ennek az ünnepnek a középpontjában áll. Maga az eljövendő Jézus Krisztus, aki elhozza a maga szeretetét, békességét és kegyelmét ebbe a világba. Jó lenne, ha ez teljesítene ki minden szívet és lelket. Így, ilyen értelemben, ezzel a krisztusi szeretettel tudnánk mi is viszonyulni egymáshoz, itt és mindenhol, ahol jóérzésű emberek élnek.

•sz.a.

KEGYELEM NÉKTEK, ÉS BÉKESSÉG!

Mert amilyen ítélettel ítélték, olyannal ítéltettek, és amilyen mértékkel mértek, olyannal mérnek néktek.

Márk. 4,24

Nem hiszem, hogy a bács-feketehegyi Fecske falu-, és havilap olvasói között létezne olyan személy, aki minden pillanatban, holtbiztos abban, hogy a lehető legjobb, leghasznosabb, és lehetőleg minél többeknek tetsző döntések alapján éli az életét. Bármennyire is titkoljuk, vagy tagadjuk, mindannyian teli vagyunk kételyekkel, kérdőjelekkel, nem tudjuk, jól döntöttünk-e amikor

ilyen, vagy olyan irányba fordítottuk szekerünk rúdját.

Nem titkolom, hogy én sem vagyok kivétel, hiszen sokszor annyi bennem a kérdőjel, hogy attól félek, még szélesebbre feszítik nekem sem tetsző, javamra biztosan nem váló termetemet. Azt is bátran bevallom, hogy jó néhány dologban azonban nem engedem közel hozzám a kételkedés ördögét. Nem engedem,

mert nem tudnám elképzelni magamról azt, hogy lemondjak számtalan, általam minden alkalommal betartandó játékszabályról, többek között arról, amelyik jogot ad ahhoz, hogy holnap is felvállaljam tegnapi tetteimet.

Így vagyok például az írásaimmal is. Akik követik a Fecskeben megjelent írásaimat, azok tudják, hogy a papírra vetett, gyakran elkalandozó gondolataim nem mindég vannak köszönőviszonyban írásaim címével. Mindennek ellenére, ha időnként beleolvasok évekkal azelőtti írásaimba, ritkán kerülök olyan helyzetbe, hogy szeretnék visszamenni az időben, hogy mai fejjel más gondolatot vessek a papírra, vagy a számítógép rögzítésre szolgáló, számomra igencsak ismeretlen helyen, és módon működő alkatrészébe.

Külön történetet tudnék kanyarítani írásaim címéről, hiszen ezeket a címeket napokon át hordozom, és forgatom magamban, és sokszor nem tudok más, kevésbé komplikált témát, és címet találni. Nem tudom például azt sem, hogy mi készített most is arra, hogy a damaszkuszi utat megjárta apostol szavait idézve, a **Kegyelem Néktek, és Békeesség!** címet válasszam a Fecske Karácsonyi, ünnepi számába készülő írásom elejére. Lehet, hogy sokan felkapják majd a fejüket írásom mottójául választott bibliai idézet láttán is, és úgy gondolják, hogy én is be akarok kapcsolódni egyetlen napilapunkban megjelent, egyházromboló írásokat, szóban, írásban, vagy gondolatban túllihegő kommentálók táborába.

Végtelen, és feltétel nélküli hittel hiszek történelmi egyházaink közösségmegőrző küldetésében, és

szerepében. Nem tudom elképzelni, hogy egyházaink megtartó ereje nélkül fenn tudna maradni magyar közösségünk itt a fagyos szelekkel pirosra csipkézett, Balkán-közi rónaságon. Rosszul esik, sokszor szinte fáj, amikor olyasmi történik egyházainkkal kapcsolatban, ami közösségünk tagjaiban megingathatja a hitet István király döntésének szükségességéről, igazságáról, vagy pedig megtartó egyházaink, véleményem szerint, szent, és sérthetetlen mivoltáról.

Közös, és nagy felelősséggel jár az egyházzal kapcsolatos dolgok igazgatása, mozgatása, az egyházi életben való bekapcsolódási lehetőség számtalan módozatának kihasználása. Vitán felüli az is, hogy különböző a felelősségünk mértéke közösségi életünk bármelyik formája, tehát egyházi életünk alakulása iránt is. Mindég a közösséget vezető felelőssége a legnagyobb, hiszen nem lehet sikeres egyetlen közösségi vezető sem, ha a közösség tagsága lemorzsolódik, elégedetlenkedik, esetleg lázong.

Miért nézed a szálkát atyádfia szemében, a magad szemében pedig miért nem veszed észre még a gerendát sem? Nagyon komoly ez az apostoli intelem. Úgy gondolom, hogy ezt is kétirányúként kell értelmezni, akárcsak a lehetőségnövelés, és a lehetőséggel élés felelősségét. Nincs örök igazság, de van remény, jóakarát, közösség iránti felelősség. Van építés, és van rombolás. Van egyéni, és van közösségi érdek. Senkinek sem lehet elégedett, boldog élete egy elégedetlenkedő családban, vagy közösségben. Nem lehet hiteles az a másra mutogató politikus, aki mögött nem sorakoznak fel szavazói, de az a lelkipásztor sem, akinek, vasárnaponként üres, vagy egyre üresedőbb a temploma. **Ne ítéld, hogy ne ítéltessél,** int bennünket a Teremtő. **Éljetek szüntelen készenlétben, mert nem tudhatjátok sem a napot, sem az órát,** valahogy így hangzik egy másik, felelősségteremtő szándékot hordozó üzenet.

Mint református keresztyén egyháztagjaink döntő többségének, nekem sem lehet teljes betekintésem

mindazon történésekbe, és a mozgatórugókba, amelyek eredményeként a bulvársajtó módszereivel napvilágot látott információk elindultak közösségromboló útjukra. Nem tisztom, és ezért nincs szándékomban sem tanácsot osztogatni egyházunk, és gyülekezeteink irányítását felvállalóknak, sem felsorakozni az egyik, vagy a másik érdeket igaznak tartók táborá mellett, hiszen úgy gondolom, hogy csak közösen, őszintén megfogalmazott, egyeztetett álláspontokkal lehet túllépni a kialakult áldatlan állapotot.

Ha van kölcsönös jó szándék, akkor van újrakezdési, javítási lehetőség is. Hiszem, hogy mások is számtalanszor meggyőződhetek arról, hogy nem véletlenül történnek a dolgok az életünkben, hiszen a Teremtőnk, végtelen bizalommal, és szeretettel figyel mindannyiunkat, lépéseinket, gondolatainkat. Jól tudjuk, hogy a felhők felett mindig kék az ég, és a rossz után, előbb-utóbb jobb idők fognak jönni. Meggyőződésem, hogy egyházunk, egyházaink ügye mindannyiunk közös felelőssége, és számomra nem kétséges, hogy rendeződni fognak ma még nagynak, sokszor megoldhatatlannak tűnő gondjaink, és újra kezdődik a közösségépítés, és a gyarapítás időszaka.

Azok fogják hordozni ezt az Istennek tetsző építkező feladatot, és itt most már nem csak egyházi, hanem világi életünkre is gondolok, akik túl tudnak lépni önmaguk árnyékán, a közösségi érdeket, az egyéni elé tudják helyezni, egyszóval azok, akik felelősséget vállalnak, és esélyt teremtenek önmagunk, és az

utánunk jövő generációk számára, hogy a Teremtőnkben hívő magyarként élhessünk, élhessenek őseinktől örökölt hagyatékunkban.

Nem lesz könnyű ez a munka, hiszen mindenkinek, mindannyiunknak előbb a saját háza táján kell rendet teremtenie. Rend nélkül, a törvényben rögzített hierarchia betartatása, betartatása nélkül pedig, jól tudjuk, nincs közösségi megmaradás, nincs sorsával, és jelenével elégedett, jövőjében bízó, gyarapodó, és gyarapító gyülekezet. Tudom nem lesz könnyű rendet teremtenünk önmagunkban, és közösségünkben, hiszen amint ezt már megfogalmaztam írásom elején, mindannyian teli vagyunk kérdőjelekkel, és korlátokkal, de mindezek ellenére a végeredmény számomra, és számunkra csak egy lehet, az pedig a közösségi megbékélés, a közösen kialakított többségi akarat betartása.

Kegyelem Néktek, és Békesség! Istentiszteleteinken, rendszeresen elhangzik a damaszkuszi utat megjárt apostol, Teremtőnk által megfogalmazott örök igazsága. Most amikor a Megváltó születését várjuk, higgyünk abban, hogy van értelme életünknek ezen a tájon, őseink örökségében, utódaink hozományában. És közben ne feledjük, hogy egyikünk számára sem lehet sohasem késő az apostol útjára lépni, és a példáját követve az elhívatott építkező szerepét felvállalni.

Mindenkinek áldott, békés Karácsonyt, és boldog, eredményes újévet kívánok.

ELSŐ AZ EGÉSZSÉG

A REJTÉLYES KOMBUCHA

„Laraine Dave-vel történt a következő eset még 1995-ben. Kemény csomót tapintott ki mellében, amelynek mikroszkopikus vizsgálata olyan agresszív mellrákot mutatott ki, amely néhány hónap múlva áttéteket ad a hónalj mirigyekben, sőt a csontokba is. Orvosa őszintén közölte vele, hogy nincs sok remény a gyógyulására. Dave asszony hallott a Kombucha rákgyógyító hatásáról és azonnal használni kezdte azokkal konzultálva, akik már évek óta fogyasszák ezt a gomba-erjesztett italt. Három hónap múlva zavarba ejtette orvosát, amikor vizsgálatra jelentkezett. A rákos áttéteknek nyoma sem volt, de a mellből is eltűnt a csomó. „

Ezt a csepp sem ártalmatlan, gyomorforgató idézetet egy angol kombucha tenyésztő honlapjáról másoltam. A szöveg, ha megvizsgáljuk, tele van ismeretlennel: fogalmunk sincs ki az a Dave asszony, ismeretlen a betegségét felfedő intézet, a „zavarba ejtett” orvos neve és címe, a pontos diagnózis, alkalmaztak-e tradicionális orvoslást is

stb. Egyetlen megbízható adatot kapunk: a kombucha gyártó cég címét, természetesen a precíz árajánlással. Ilyen és ehhez hasonló lelkiismeretlen pénzhajhászok a gyanú árnyékát vetítik a különben ártatlan és ártalmatlan gombára. Hasonlít ez az eljárás a megfáradt vándormadarak, pontosabban a fecskéket halomra lövő máltai vadászok gaztettéhez.

Mi azonban próbáljunk egy semleges álláspontot magunkra öltve utána járni, mi is a kombucha? (nevezik még mandzsúriai gombának, teagombának, „japán anyácskának”, csoda gomba, hosszú élet gombájának stb.) Hangzatos nevek, ám az igazság ezeknél sokkal prózaibb.

Kínából és Japánból kiindulva a teagomba elterjedt Ázsiában, majd az orosz nép is kedvenc italai közé sorolta. Az 1920-30-as években egész Európában szorgalmasan termelik és fogyasszák, majd a 2. világháború alatt feledésbe merül, valószínűleg a tea és a cukor, mint a termelési alapanyagok hiánya miatt. El kell ismerni, **óriási életereje van a kombucha gombának**, másképpen nem maradhatott volna fel több mint 2000 éve,

néha évtizedekig a feledés homályába taszítva. Szabadkán és környékén, de az anyaországunkban is újra reneszánszát éli. Azonban mégsem csodaszer! Igaz, azt sem állíthatom róla, hogy káros lenne az emberi egészségre, nem káros, sőt, de tegyük a helyére és fogadjuk el annak, ami, egy finom, pezsdítő, gyümölcsös ízű folyadékként. Egy pohár kombucha, amelyben a szénsavbuborékok gyöngyöznek - igazi, egészséges szomjoltó.

Vajdaságban sokan több éves házi készítményként kezelik, barátok, ismerősök ajándékozzák meg egymást a teagomba egy-egy darabkájával, amely azonnal növekedni kezd, ha megkapja szokásos táplálékát, a cukrot és a teát. Kapható ugyan üzletben is, de maga a termesztés mesterfogásainak elsajátítása, az egyedi ízek kitermesztése, a pezsgés vidám látványa valóban kellemes foglalkozás olyan idősöknek, akik a szoba négy fala közé vannak zárva. (eszembe jut Vörösmarty verse, amikor barátaimnál látom: „felfelé megy borban a gyöngy, jól teszi”...) A tudományos kutatás glükon- és glükoronsavat, tejsavat, C és B vitaminokat talált benne. A bélflórát nem bántja, enyhe hashajtó-hatású. Összegezzük: *a kombucha nem szabadságlevél az egészségtelen életmódra, nem csodagyógyszer, hanem egy kellemes ízű üdítő, s a termesztése sok-sok embert kapcsolt össze, mint barátot, ami már magában nem elvetendő.*

Dr. Kerekes József,
az intenzív terápia ny. főorvosa

Egy pohárka kombucha

A GYÓGYSZEREK TÖRTÉNETE II.

Indiában az orvosok és gyógyszerkészítők a kasztrendszer felső fokán álltak mint tekintélyes brahmánok. A beteg gyógykezelését vallási alapon végezték. Az őshinduknál minden tudás, bölcsesség és valláselmélet tárháza a védák (magyarul: kinyilatkoztatások) nevű ősköltemény. Bőven szólnak az ősköltemények részletei a mérgekről és ellenmérgekről is.

Az anatómia azonban a hinduknál is elhanyagolt terület volt, mert a tete-meket nem nyitották fel. Legfeljebb addig jutottak, hogy a hullát több napon át folyóvízben áztatták, majd fakerékkel lesikálták a csontokról a rothadó húst. Így aztán a csontrendszerről már fejlett ismereteik voltak. Az őshinduk gyógyszerkincse között szerepel a víz, a meleg, a hideg, a fény és a sötétség is. Az un. adzsurvédákban hű képet rajzolt kora gyógyító tudományáról. Több mint 100

orvosi műszer mellett 717 gyógyszert ír le, ezeket 37 fejezetben csoportosította aszerint, hogy milyen betegség ellen voltak használatosak. (A IV. magyar gyógyszerkönyv-farmacopea csak 564 gyógyszer elkészítésére szolgáló anyagot tartalmazott.) A növényi eredetű gyógyszerek között szerepelt a ricinus, a gyömbér, az állati eredetűek között a kőrisbogár, a

mósusz, a viperakigyó, míg az ásványi eredetű gyógyszerek között az arzénsav, a timsó, a szóda, a salétromsó, ezen kívül több nehézfém-sót is ismertek és használtak.

Évszázadokkal időszámításunk előtt már aranyoztak és ezüstöztek különböző fémtárgyakat, alkalmazták a kelmefestést, vászon fehéritést. Nem véletlen, hogy a charaka- védők már az orvosi és gyógyszerészeti etikára is kitértek. Megtiltották az ivást, a szoknyahűsködést. Arra intették a jövő orvosokat, legyenek türelmesek embertársaikhoz, ne legyenek bőbeszédűek, hanem hallgatók. Az orvos-gyógyász akkor nagy tekintélyű, ha megfelel hivatásának, vagyis **„ha az egészségesnek őre, a gyógyulónak barátja, a betegnek atyja.”** E hármas jelszó jegyében törvény büntette azt az orvost, aki rosszul, eredménytelenül kezelte betegét. A papok, katonák kasztjához tartozó beteg esetében súlyosabb, míg a szabad parasztok, kézművesek és kereskedők kasztjához tartozó alacsonyabb rangbeliek esetében enyhébb volt. A páriák, az érinthetetlenek és a rabszolgák annyira megvetett emberek voltak, hogy még a velük való érintkezés is tilos volt.

ÉP TESTBEN ÉP LÉLEK

MIKULÁS KUPA

Nem is lehetne találóbb nevet adni egy sportrendezvénynek, mint a fenti, főleg, ha a résztvevői kisiskolások. A felsőhegyi „Herkules” birkózó klub, **Kopasz Károly** vezetésével, szintén, mint a mi birkózó alapítványunk, a gyerekek mozgásigényének kielégítését tűzte ki fő céljául. Hogy valami rendszer legyen a dologban, az egyik legösszetettebb sport, a birkózás, a szorgalmas edzés eredményeként, gyorsan biztosíthat sikerélményt, mivel a korosztályos, két éves generációk vannak 3-5 kg súlykülönbözeti csoportokba besorolva.

A versenyek nem vezethetnek sérülésekhez. Vannak kisversenyzők, akik a legnagyobb riválisukkal haladnak, korosztályból, korosztályba, majd taktikai célokból, fogyasztásokkal, amit több edzéssel, kevesebb szénhidrát és az amúgy is egészségre káros, festett üdítőitalok (amit a gyerekek, közben nagyon kedvelnek) mellőzésével érnek el, a jobb eredmény céljából. Az egész kicsiny kezdőknél, még taktikázás nincs, csak a nagy akarat győzni vágyás és a sikertelenség utáni férfias pityergés.

Egy ilyen, a legkisebbeknek is szervezett verseny a Mikulás kupa. Itt már a nagy, patinás csapatok edzői, figyelik a leendőbeli utánpótlást. Itt látszik meg, hogy az östehetség, a szorgalom, a győzni akarás, melyik versenyzőnél, mekkora szerepet játszik, tehát, érdemes lenne e vele foglalkozni, ha előbb lustaságból, vagy valamilyen más okból el nem kallódik.

A mieink most is kivágták a rezet, mivel az övéké lett a legjobb csapatnak kijáró kupa, serleg, ami azt jelenti, hogy **Sebők István** edző, nagyon is komolyan végzi munkáját kis csapatával.

A felsőhegyi eredmények:

GELLÁNYI LEONSZÍÓ	33 kg	I
FEHÉR ALEN	54 kg	I
GARAI BALÁZS	70 kg	I
PAPP MARCEL	34 kg	II
FEHÉR ÁRON	36 kg	II
LAKOVIĆ DUŠAN	28 kg	III
TÓT KRISTÓF	33 kg	III
RITEC DÁVID	43 kg	III
BEREC NÍNÓ	48 kg	III
PAPP SZEBASZTIÁN	63 kg	III
TAMÁS FERENC	70 kg	III

Labdarúgás

A Jadran, ahogy kezdte, ahhoz viszonyítva kitűnően végezte az őszi versenyeit, mivel a 9. helyet foglalja el 21 ponttal, 28 adott és kapott góllal, amihez 7 nyert és sajnos 8 elvesztett megmérettetés volt szükséges.

Kár, hogy nem sokan láttak a fiúk szezonzáró meccsét, ahol már a vendég, a kellemetlen szurkolóiról ismert, nagyfényi Preporod 3:1-re vezetett, majd kiállította a bírót a kapusunkat, s ezután egy mezőjátékos hátránnyal, mivel Vojnić-Tunić Boris állt a kapuba, és kitűnő, csodás védései után, a csapatunk nyert 4:3 arányban.

Fiúk, a közönség szeret benneteket, de nem kívánja, hogy infarktus közeli helyzetbe hozzátok őket. Sok sikert és biztosabb játékot a tavaszi szezonban.

Kézilabda

A kézilabdázó kislányok, mivel, hogy a nagyok már nincsenek a csapatban, elkönyvelték első győzelmüket, így sok sikert kívánunk a további megmérettetésekhez.

Teke

Tekézőink továbbra is máshol edzenek és rendezik hazai mérkőzéseiket. A tavaszi idejűtől két verbászi játékosal lesznek erősebbek, így reménykedhetnek jobb helyezésekben is.

Asztalitenisz

Asztaliteniszezőink az idei évben is indultak az észak-bácska-bánati ligában, amiben 10 csapat vesz részt. Az őszi turné november 28.-án fejeződött be. Csapatunk négy győzelemmel és öt vereséggel, nyolc ponttal a táblázat hatodik helyén áll. A folytatás februárban varható és reméljük, hogy még jobb eredményekről számolhatunk be.

Hajrá fiúk, csak így tovább!

szerk.

Lóvásár

A következő LÓVÁSÁR már az első munkahelyemen történt. Szemtanúja voltam, amikor a birtokunk első kocsisa (ez is egy rang volt, nem lehetett akárki!) „húzta” az első borozdát, nyílegyenesen (ezt is tudni kellett!) a fenntartott fejű, büszke lovaival, mert neki csak ilyen lovak dukáltak, a szebbek és jobbak. A többi eke-fogat ez mellé, a borozdába állt és kimérten követték az első fogatot. Csodálatos volt nézni az emberek és a lovak munkáját, amint hasították a földet. Nyomukba, őket követve szálltak le a madarak száza, ezrei a nekik megterített asztalon található csemegéknek, lárváknak, pajoroknak. Tekintetemmel követtem őket még el nem tűntek a következő völgyben, hogy jó messze, egészen kicsi alakocskává válva lassan mozogtak. Elképzelhetetlen hosszú borozdákat véstek a földbe és akkor vált érhetővé számomra, miért akasztották tarisznyájukat az ekeszarvára: a sor végén már elérkezett a „frustuk”, reggeli idő, megálltak, megreggeliztek. Ez idő alatt a lovak megpihentek, az izzadásuk nem gőzölgött már, megszáradtak. Oda-vissza folyt a munka, a szántás. Napokig, hetekig. A fekete felszántott föld jelezte, kérte a vetést, amit szintén lóvontatású vetőgéppel végeztek. Majd miután kikelt a mag és szárba szökken, a boronát vagy hengert is lovak húzták. Szinte nem volt mezőgazdasági munka, amiben nem a lovak segítségével, munkájára szorultak az emberek. A kukorica ekézését is velük végezték. Az ekekapát egyesével húzták a lovak. A termés betakarítását, szállítását sem lehetett elképzelni a lovak nélkül. Emlékszem, hosszú sorokban, tömött zsákokban szállították a gabonát Óbecsére a malomba, vasútállomásra. Oda-vissza és kitelt a munkanap. Nem sokáig álldogáltak a csárdánál, hogy leöblítsék torkukról az út porát, haza kellett érni, megetetni a lovakat, mert a holnapi fuvart is velük végezték az emberek.

Egyszóval, nagy becsben voltak a lovak. Szaporításukról a ménesünkben gondoskodtunk. Ott voltak a hasas, ellésre-szülésre váró és a fias kancák, csikóikkal együtt. És természetesen a mének-csődörök,

apaállatok. Az idő múlásával a fiatal kancáknak új, friss „vőlegényre” volt szükségük, mert az apáikkal nem hágattuk őket. Ezért indultam az említett lóvásárra: Zobnaticára. A közismert lótenyésztő birtokra, ahol kiváló méneket tenyésztettek. A közismert kiváló Nóniusz fajtát keresztezték angol telivérekkel, így remek munkáslovak, félvér mének születtek. Ilyenre volt a mi kancáinknak is szüksége. Fiákerrel utaztunk a becsei határból Bácsstopolyára, azaz a várostól nem messze fekvő Zobnaticára. Volt miben válogatnom, két fiatal félvér csődörre esett a választásom és az elsőt - a hazulról hozott nyereggel „jutalmaztam meg”. Mondták a csikósok, hogy még nem törték be teljesen a Jadran nevű sárga mént, jó lesz vigyáznom az úton hazafelé menet. Kezdetben, az indulásunk után volt némi „hancúrozása” a sárgának, de mire Topolya alá értünk, megnyugodott, nem vetheti le hátáról a lovasát. A fiákert követve, néha szándékosan lemaradva, majd rövid vágásban már késő délután hazahértünk. Ez is egy LÓVÁSÁR volt. Egy hét múlva ugyanígy hazahoztuk a párját is.

Napközben messze hallatszott egy magányos traktor pufogó hangja. Hoffer gyártmányú körmös hasogatta határunkat. Bérszántást végzett a gazdája a birtokunk részére, ami azt jelentette éjjel nappal fáradhatatlanul pufogott. Csak addig állt, míg meg-tankolták és helyet cseréltek nyergében-ülésében a traktoristák. Két év múlva Amerikából megérkeztek a háborús jóvátétemény

traktorai, az Olivér nevű, keskeny első keréktávú, de már gumi kerekekkel rendelkező csodabogarak. Benzin meghajtással indultak, majd átkapcsolva, petróleummal üzemeltek. Kerekre nyílt, csodálkozó szemekkel néztük őket mi emberek és a lovak is, akik még nem tudták - csak az agronómusok, hogy a lovak ideje lejárt. Elkezdődött az újabb LÓVÁSÁR. A feleslegessé vált lovakat eladtuk, de megmaradtak a Birtokunk büszkeségei, az amerikai ügetők, amiket időközben Szlovéniából vásárolt a lósportot kedvelő agronómus barátom, A. Slobodan.

Ez eddig csak a kétkerekű csészám-ba fogott Orao (Sas) nevű csődörrel jártam a határt, munkámat végezve. Éjjel meg a széplányokat szállítgatva. Am szemet vetettem a furcsa hát-sólábaikat előre vetve futó ügető lovakra. Emléket állítva leírom a neveiket: az óriásnövéssű leggyorsabb jegytelen pej Abesszin, a koromfekete Vilko (magyarul gondolom, Filko), a „lányok”, a két kanca, Karéna és Giza. Itt születtek az első csikók is, a Kokett és a Gréta. Az első négyhez kötődnek az emlékeim, míg a nálunk született csikókat már nem láttam versenyezni, mert elköltöztem a birtokról. Viszont amikor csak megengedte a munkám délután és esténként ott voltam a hetes igazgatóságon, ahol a versenylovak istállói voltak. Egy rövid ideig itt is laktam a „hetesen”, Szerda Pista bácsi és felesége kosztját „élveztem” a menzán, ami legkevesbé sem tartozott az ingyencségi élvezetek közé. Semmivel sem volt külön, mint a háború utáni internátusi kaja. Igaz, nem is lehetett többet, jobbat remélni, ahol tavasztól őszig volt rá eset, hogy több mint százan étkeztünk a menzán. Az idénymunkások ingyen kapták a kaját, nekem egyedülinek sem juthatott külön megkülönböztetés. Talán annyi, hogy amikor elkéstem a szokásos ebéd-vacsora időről, akkor „repetát”-ráadást kaphattam, ha fogam alá való volt az étel.

Folyt. köv.
Molnár Károly

MIT, MIVEL?

"A FÜSZEREK BIRODALMÁBAN"

HALAT, VADAT (a pác)

November utolsó vasárnapján a határból nagy durrogás hallatszott. Vadászat volt. Nem volt nehéz elképzelni a társaság hangulatát, az örökös anekdotákat, ugratásokat, majd a teríték minősítését.

Ott vannak a nyulak, őz(ek), vaddisznó(k), tehát a „nagyvad” a szárnyas vad mellett, így inkább az érdekel, hogy mi lesz belőle, hogyan kerül asztalra. Finom belőle a paprikás is, főleg, ha a készítője mestere a műfajnak, de valahogy a pácolt vad sokkal jobban fel tudja csigázni kíváncsiságomat, hogy ne mondjam, már a gondolatára is elkezdett csorogni a nyálam.

A pácolás nemesíti, megváltoztatja, élvezhetőbb húst varázsol az ingyenc elé.

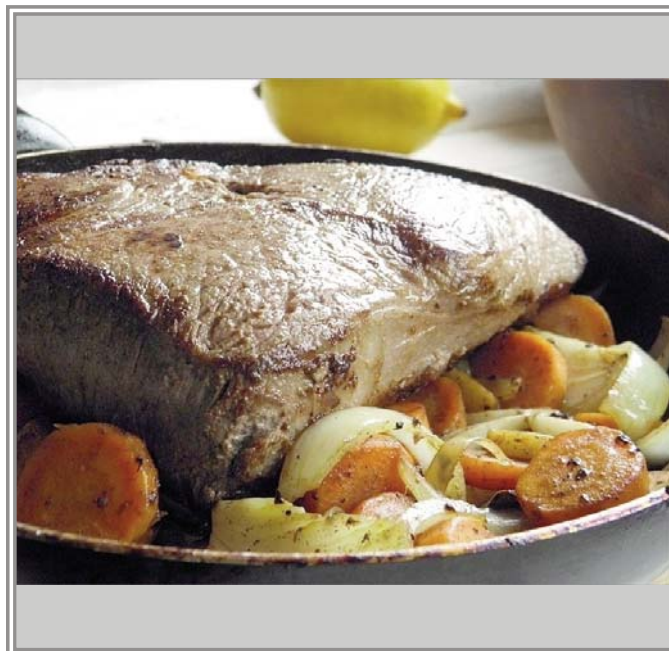
Mi is a pácolás, vagyis annak a lényege?

A pácolás a húskételek minőségének feljavítása, ízesítése, élvezeti értékének növelése. Az eljárás lehet száraz vagy nedves. A száraz pácolásnál befűszerezzük majoránnával, fokhagymával, borssal, borókabogyóval, kakukkfűvel, mustárral szárazon a húst, majd olajjal, zsírral bekenve hideg helyen pihentetjük, akár egy-két napig.

Bennünket a nedves pácolás érdekel jobban, mivel a vadnál főleg azt alkalmazzák, hogy a hús rostjait porhanyósabbá, emészthetőbbé, élvezhetőbbé tegye.

A vadat az elejtés után több napi pihentetés után kell bepácolni, sokan hideg páclét alkalmaznak, én pedig szeretném megosztani önökkel **Bútor Gábor**, igen a „Bútor” kocsmá tulajdonosának fia, németországi receptjét, amit Ő magyaros íz felfogásával tett különlegessé.

Tehát a vad el van ejtve, pihentetve, megnyúzva, és annak rendje módja szerint feltrancsírozva.

Egy zománcos edénybe tesszük a feldarabolt húst, adunk hozzá vizet, hogy azért jól ellepje, és kb. 1,5 kg húshoz számítva 60dkg zöldséget (sárgarépa, zöldség, zeller, paszternák) úgy ujjnyi vastagra darabolunk. Hozzáadunk 11 féle fűszert, a vörös-, fok-, és mogyoró (lila) hagymát, szemes borsot, babérlevelet, kakukkfűvet, szegfűszeget, a törött fenyőmagot, ecetet, sót, cukrot.

Főzzük az első forrásig, majd hagyjuk állni. A fiatalabb állat húását 2-3 napig, az idősebbekét 5-6 napig pácoljuk, az előbbi forralást naponta megismételve.

A húst főzzük puhára, de süthetjük vizet aláöntve fólia alatt is, majd utána egy kis kérget süssünk rá, hogy még finomabb legyen.

Ez után jön a csoda, a vadas szósz, amit a pácléből készítünk, főzzük, hogy elpárologjon belőle a felesleges víz, majd a leszűrt zöldségeket átpasszírozzuk.

Egy edényben zsírdekot forrósítunk, ebbe (lehet, de, nem muszáj) cukrot spinelünk-karamellizálunk, majd ráöntjük az átpasszírozott zöldséget, hozzáadunk tejszínt, felöntjük a besűrt pác levével, majd ahogy szoktuk ízlésünk szerint befejezzük, cukor, só, ecet/citromlé, fahéj, narancshéj,... hozzáadásával.

Köretnek burgonyapüré, de inkább krumplifánk/kroket váló. Szentségtörés az, amikor valaki sült krumplit fogyaszt vad mellé!

Az ünnepi vacsorának, a most jövő névestéknek előkelő, különleges fogása lehet a vad.

szerk.

A TÉL NEM VÁRT AJÁNDÉKAI- MEGFÁZÁS, MEGHŰLÉS

Beköszöntött a hideg idő, már csak elvétve bújjik elő a nap, ráadásul már nem is fogyasztunk nagy mennyiségben friss zöldségeket és gyümölcsöket, mint ahogy nyáron tettük. A rövidülő nappalok miatt biztos a kedvünk sem az igazi, így ne csodálkozzunk, ha a sok negatív hatást az immunrendszerünk is megsínyli. Az irányítás azonban a kezünkben van!

Gondolta volna a kedves olvasó, hogy a legolcsóbb C-vitamin forrás a savanyú káposzta? Frissít, nem hizlal, és még az immunrendszert is felturbózza: így három legyet üthetünk egy csapásra. Ha bátor, kóstolja meg a savanyú káposzta levét is!

Ilyenkor ugyan már drágábbak a gyümölcsök, de a C-vitaminban gazdag narancs, mandarin és citrom ekkor sem kerül sokba, a béta-karotinban gazdag sütőtök levét akár ki is lehet turmixolni! Ha meg bírja enni a keserű grapefruitot, fogyasszon el belőle hetente párat, vagy csavarja ki a levét!

Az említett vitaminbombákról néhány tudnivaló:

A mandarin és narancs összehasonlítása

Egyetlen hasonlóság van a mandarin és a narancs között, és pedig az, hogy mindkettő citrusféle. Bár mindkettő ugyanahhoz a narancscsaládhoz tartozik, mikor a két gyümölcs alakjáról, ízéről vagy éppen az illatáról beszélünk, nagyon is eltérőek.

Eredet

Úgy tudjuk, hogy a mandarin Ázsiából, pontosabban Japánból és Kínából ered, itt kezdték először termesztani. Ezek mellett még azt is tudjuk, hogy ezt a citrusféléket Kínában, Japánban és Ugandában több, mint két vagy háromezer éve termesztik. Másrészt a narancs a dél-kelet-ázsiai államokból ered.

Méret

A narancshoz viszonyítva a mandarin egy kisebb gyümölcs. Valójában kisebb méretének és könnyebben eltávolítható héjának köszönhető, hogy az emberek inkább a mandarint választják a narancssal szemben.

Tartalom

A narancs héja keményebb és nehezebben eltávolítható a mandarinéhoz képest. A héj alatti rész lehámozását illetően is a mandarinnal könnyebb a dolgunk, a narancssal valamivel több dolgunk akad. A narancs viszont kevesebb magot tartalmaz, mint a mandarin, ami tele van kis magokkal.

Íz

A narancsnak édes és egyben enyhén savanykás íze van. Ezzel szemben a mandarin kevésbé savanykás.

Savasság

A narancs savassága nagyobb a mandarinhoz viszonyítva. Valószínűleg méretének is tulajdonítható, vagyis nagyobb méretű gyümölcsnek nagyobb a savassága is. Egy átlagos narancs pH értéke 2,4 és 3 között van.

Tápérték

A mandarin és a narancs tápértéke is változó. 100 gramm mandarin 13,34g szénhidrátot, ugyanennyi narancs pedig 11,54g szénhidrátot tartalmaz. A mandarin cukor- és zsírtartalma 10,58g és 0,31g, 100 gramm gyümölcsben. Ezzel szemben a narancs cukortartalma 9,14g, zsírtartalma pedig 0,21 g. A két gyümölcs fehérjetartalma is eltérő, mandariné 0,81g, a narancsé pedig 0,70g, 100 gramm gyümölcsben.

Ha a két gyümölcs vitamin-, illetve tápanyagértékét hasonlítjuk össze, rájövünk, hogy mindkettő rendkívül egészséges szervezetünk számára. A narancs jelentős

menyiségű A, B, és C vitamint tartalmaz, ugyanakkor kálium, kalcium, foszfor, folsav, vas, nátrium és kén is bőven megtalálható bennük. Ezzel szemben a mandarin kitűnő folsav, béta-karotin, kálium, magnézium és B vitamin forrás.

Tehát ha egészséges szervezetet szeretnénk, ajánlatos mindkét citrusféléket beiktatni az étrendünkbe!

A sütőtök élettani előnye

A sütőtököt régen a népi gyógyászatban máj-, vesebetegségek esetén alkalmazták, jótékony hatással van a szív működési zavarokra, kiváló hashajtó és béltisztító, égési sérülések gyógyítására borogatásként használták, de a magja állítólag még a köszvényt is csökkenti. A sütőtök a megfázásos betegségek hatékony ellenszere: tüdőgyulladás, felfázás, légúti megbetegedések, köhögés esetén hasznos. Erősíti az immunrendszert, és rákmegelőző

hatású. Allergia és bőrpanaszok ellen is javasolt. A zöldség húsa igen gazdag karotinoidokban; sötét sárga színe is árulkodik a sok béta-karotinról, ami a szervezetünkben A-vitaminná alakul.

Ezenkívül C- és E-vitamin-forrásunk, a magja pedig magnéziumot, káliumot és B-vitamint szolgáltat a szervezetünknek. Magas vastartalma miatt nőknek különösen ajánlható táplálék. Szénhidrát tartalma a burgonyáéhoz hasonló. Száz gramm sütőtök energiatartalma csupán 336 kJ (80kcal), ezért hatékonyan felhasználható

és variálható diétában.

Savanyú káposzta, a nagy vitaminbomba

Szerintem nincs is olyan ember, aki ne ismerné ezt a hazánkban oly népszerű, és oly sok módon elkészített és feldolgozott gasztronómiai csodát. Amellett, hogy tele van a legkülönfélébb vitaminokkal, jó társ lehet a fogyókúrában, és a szervezet méregtelenítésében is. Hatásosan szabályozza a vércukorszintet, és csökkenti a koleszterinszintet is. A savanyú káposzta erjesztése során olyan, jótékony baktériumok szaporodnak el, amelyek kedvező hatást gyakorolnak a bélflórára, megakadályozva ezzel a káros mikrobák megtelepedését. Külön szerencsés dolog, hogy a káposzta a savanyítás után is megőrzi nagyon magas C-vitamin tartalmát.

A savanyú káposzta készítéséhez felhasznált fűszerek (a mustármag, babérlevél, bors, köménymag, torma, stb.)

mind gyógynövények, s ezek a káposztával kifejtik a légutakban és az emésztőrendszerben jótékony hatásukat.

A citrom gyógyhatása

A citrom serkenti az emésztést és erősíti a gyomrot. Mivel sok benne a C-vitamin, segíti a meghűléses betegségek megelőzését. A közkedvelt aromájú fűszert a külső héjából nyerjük. Az érett citrom a legértékesebb oldó és méregtelenítő gyümölcs – sajnos, nálunk nemigen kapható. A bolti citromot éretlenül szüretelik és utóérlelő vegyszerekkel permetezik, ezért héjának minősége gyengébb. Bioflavon-tartalma vértisztító hatású, és regenerálja a véredényeket. Belsőreghajtó és puffadás gátló hatása is van. A citromlé fokozza a nyáleválasztást, csillapítja a szomjúságot, mivel oldja és eltávolítja a szövetlen sókat. A citromlé hígítva is elpusztítja a kolera-, a diftéria-, és a tífusz baktériumokat. Szinte nincs olyan betegség vagy gyengeségi állapot, amin a citrom ne segítene. A bőrnek is elsőrendű fiatalítója és regenerálója; megelőzi a kopaszságot, erősíti a fejbőrt, a hajhagymákat. Mandula-, vagy avokádóolajjal elvegyítve jó bőrápolószert.

Kellemes karácsonyi ünnepeket és egészségben gazdag újévet kívánok!

Bertók Z. Tatjana

Lakberendezés-Nappali szoba

Lakásunkban központi helyet foglal el a nappali szoba, mivel itt töltjük szabadidőnk legnagyobb részét. Nagyon sok funkciója lehet, a lakberendezők a lakás aktív zónájának nevezik. A nappali szobában nagyon sok tevékenységet folytathatunk. A pihenést, TV nézést, zenehallgatást, szórakozást, a család együttlétét szolgálja, itt fogadjuk a vendégeinket is, a helyiség egy részében étkező - ill. dolgozósarkot alakíthatunk ki, de sok esetben alvás céljára is funkcionálhat. Általában ez a helyiség a legnagyobb a lakásban, használatának célját azonban a lakás nagysága, helyiségeinek száma határozza meg. Ha a szobának több funkciója is van, érdemes a teret részekre osztani. Figyeljünk oda, hogy jól elkülönítsük a különböző tevékenységekre szolgáló területeket, és emellett biztosítsuk a jó közlekedést is. Mivel a nappali szoba a társasági élet központja fontos, hogy könnyen megközelíthető legyen. Ha a vendégeinket is itt fogadjuk jó, ha az előtérből nyílik a szoba, hogy ne kelljen átvonulni az egész lakáson. Ne nyíljon a nappaliból több ajtó, mivel így a bútorozása nagyon nehéz, viszont legyenek nagy ablakok, hogy a helyiség világos legyen. A nappali szoba pihenésre, kikapcsolódásra szolgál, ezért elsősorban kényelmes ülőalkalmatosságra van szükségünk. A két- ill. háromszemélyes ülgarnitúra a legpraktikusabb, fotelokkal, székekkel, kis puffokkal és ülpárnákkal kiegészítve. Ha a család szeret

beszélgetni és nem elsősorban TV nézéssel tölti az idejét, helyezheti körbe az ülgarnitúrát. Fontos, hogy a bútorok között tudjunk kényelmesen közlekedni és legalább 60 cm távolságra helyezzük el egymástól az egyes darabokat. Az ülgarnitúrát tehetjük egymással szemben, szét-szórva a szobában. Erre szabályokat felállítani nem lehet, ez egyéni ízléstől ill. használatának céljától függ, de mindenképpen világos helyen és ablakhoz közel álljon. Az ülgarnitúra stílusát, formáját a lakás stílusához igazítsuk. Nem elhanyagolható szempont a megfelelő huzat kiválasztásánál az sem, mennyire van igénybevéve a bútor. Ha gyerekek is használják, netán kedvenc állatunkat is felengedjük a garnitúrára - az legyen nagy kopásállóságú és jól tisztítható. A dohányzóasztalon kívül legyen néhány szervizasztal a garnitúra körül. Egyéb asztalokat is felhasználhatunk a szoba különböző részeiben, pl. telefonasztalt, az olvasósarokban kis asztalkát, italok, szobanövények tárolására szolgáló asztalkát, kártyaasztalt stb. Ezek legyenek könnyűek, de ne boruljanak fel könnyen. Az amerikai konyhás nappaliban általában az étkezőasztal körül 'zajlik az élet', ennek több funkciója is lehet - ezért legyen elég nagy, variálható, megnagyobbítható. A könyvek, dísz tárgyak, kazetták, italok, poharak számára polcokra, szekrényekre van szükségünk. Az un. szekrénysor, melyben ruhaneműt is tárolhatunk,

ma már nem divat. Praktikusak és nagyon szépek a különböző méretű üveges vitrinek, melyeket belülről megvilágíthatunk. Ezekben tárolhatjuk az üvegtárgyakat, porcelánokat, féltett kincseinket. A különböző magasságú nyitott és a zárt polcok a legalkalmasabbak a tárolásra. A nyitott polcok látványát előre tervezzük meg. A könyvsorokat tagoljuk egy-egy váza friss virággal, órával, fényképpel.

Egy-egy különleges bútordarab, különböző dísz tárgyak teszik egyedi hangulatúvá a nappali szobánkat. Figyeljünk oda azonban, hogy ne vigyük túlzásba a díszítést. Ha ízlésesen, gondosan odafigyelve rendezük el a kiegészítőket - harmóniát teremtenek a szobában. A festmények, szobrocskák, tükrök, díszpárnák, vázák, lámpák, gyertyák, régiségek stb. gondoskodnak a bútorokon és a textileken kívül a hangulatról. A zöld szobanövények, színes élővirágok visznek életet a nappaliba. Úgy csoportosítsuk őket, hogy a lehető legjobban érvényesüljenek. (Ügyeljünk a kaspók színére, stílusára is.) A textilek - függönyök, szőnyegek teszik igazán családiassá és melegebbé a nappali szobánkat. Színükkel, anyaguk nehézségével ill. légyságával, redőzésük bőségével, felfüggesztésük módjával tehetjük jellegzetessé a szoba stílusát. Játshatunk a mintákkal, befolyásolhatjuk a tér nagyságát. A függönyök anyagából készíthetünk bútor- ill. párnahuzatokat, terítőket stb. A szőnyeg nagyon fontos darabja a szobának, hiszen színével, mintájával, méretével, puhaságával tovább gazdagítja a szoba képét. A szőnyeggel kiemelhetünk és még hangsúlyozottabbá tehetünk egy-egy bútorcsoportot. Elkülöníthetjük vele a különböző funkciókat. Persze itt is figyeljünk a kicsi - és nagy mintákra, világos ill. sötét színekre - melyek döntően befolyásoló tényezők.

Fekete Tímea

Forrás: www.lakberendezes.hu

F E C S K E T O L L

PERZSELŐ IGAZSÁG

Káprázó fényszikrák, feltáru a valóság,
vakító fényű az igazság.
Belesülnek a tekintetek, elégnék és megkövülnek.
Lábak a fény olvadt masszájába ragadnak,
a döbbenettől megmerevedve állnak,
elszürkült oszlopsort alkotnak,
olyanok mintha nem emberek volnának.
Egy nem remélt világot csodálnak,
mely a fény mögött közeleg,
előhírnöke már meleg.
Futkos a láb a didergő testeken,
remegés tör át a félelmen.
Szörnyű látvány, ahogy e rémült lényekre
haragját perzseli az igazság lángnyelve.
Vadul kalapáló szívként nyomja bélyegét
életükre a valóság pecsétje.

Bácsi (Vajda) Sára

HAJNALODIK

Komoran köszön rám a hajnal,
a kikelet vidámsága más tájakon jár.
Ilyenkor már nem mosolyog a reggel,
nem kacag ránk oly kedvesen.
Mindent elborít a szürke felleg,
mely oly sűrű, hogy szinte émelyítő.
Lehetetlen belelátni a mélyébe,
lehetetlen meglátni mögötte a fényeket.
Minden olyan sötét és szürke,
a színek hiánya oly rémisztő.
Minden bágyadt és alszik,
senki sem akar ébredni így.
A táj elvész a köd sűrűjében,
az utak a kihalt semmibe tartanak.
Nincs is szomorúbb, mint az őszi reggel,
mikor lelkünk mélyén érezzük a hideget.
Oly kedvetlenül lépünk rá az útra,
de megyünk, és látni véljük a fényeket.

Verbászi Hajnalka

ANYAKÖNYVI HÍREK

Elhunytak

Id. Szabó József november 8, 89 évében
Knežević Vukosava rođ. Matijašević november 17, 85 évében
Petrás Péter november 18, 64 évében
Boros István november 24, 55 évében
Lujic Ruža november 26, 95 évében
Csete Gábor december 7, 63 évében

Újszülöttek

Kopilovics Róbert és Kovács Enikő kislányuk **Réka**
Harangozó Attila és Adél kislányuk **Anna**
Bertók Ákos és Csilla kislányuk **Franciska**
Halász Sámuel és Renáta kislányuk **Éva**

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tiho" temetkezési vállalatától kaptuk.

Fecske. Kiadja a Zöld Dombok környezet- és közösségfejlesztési szervezet, Bácsfeketehegy, JNA 24. Tel/fax: 024/739-063.

E-mail: feketicsifecske@gmail.com Folyószámlaszám: 310-8659-38. www.feketics.com

Tördelés: Bácsi Róbert. Munkatársak voltak: Bácsi (Vajda) Sára, Bíró Csaba, Bordás Katalin, Bojtos Irén, Bertók Z. Tatjana, Fekete Tímea, Dr. Kerekes József, Kórizs József, Lódi Andrea, Molnár Károly, Orosz Attila, Papp Julianna, Pál Károly, Sárközi Otília, Szukola Béla, Sztás Angéla, Tóth János, Juhász Attila. Készült Szabadkán a Grafoprodukt nyomdában 2010. december.

CIP – Каталогизacija y публциkacij
Библиотека Матице српске, Нови Сад
659.3 (497.113)

FECSKE: bácsfeketehegy havilap / szerkesztő Bácsi Róbert
– 1. évf., sz. (2004) – Bácsfeketehegy: Zöld Dombok környezet- és
közösségfejlesztési szervezet, 2004. – Illus.: 30 cm

Mesečno.

ISSN 2217-3706

COBISS.SR-ID 201634567

Hitte e valaki, hogy a Zöld Dombok ambiciózus fiataljainak egykori kezdeményezése, faluújságunk- a Fecske, mára életünk szerves része lesz?

Hitte e valaki azon a maréknyi fiatalon kívül? Hittek e bennük?

Ez a 75. szám és igen, hittek bennük és reméljük továbbra is hisznek,

Köszönjük eddigi együttműködésüket, szeretetüket, várjuk további írásaikat, kritikáikat, dicsérleteiket, hogy ha kévéssel is, hozzájáruljunk falunk hírnevének öregbítéséhez.

Minden kedves olvasónknak, bácsfeketehegyinek és aki annak vallja magát, Békés Karácsonyi Ünnepeket kívánunk és Sikerekben gazdag Boldog Új Évet.

Szerk,

75

